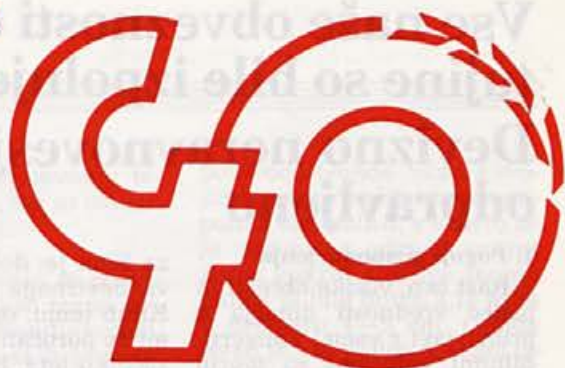

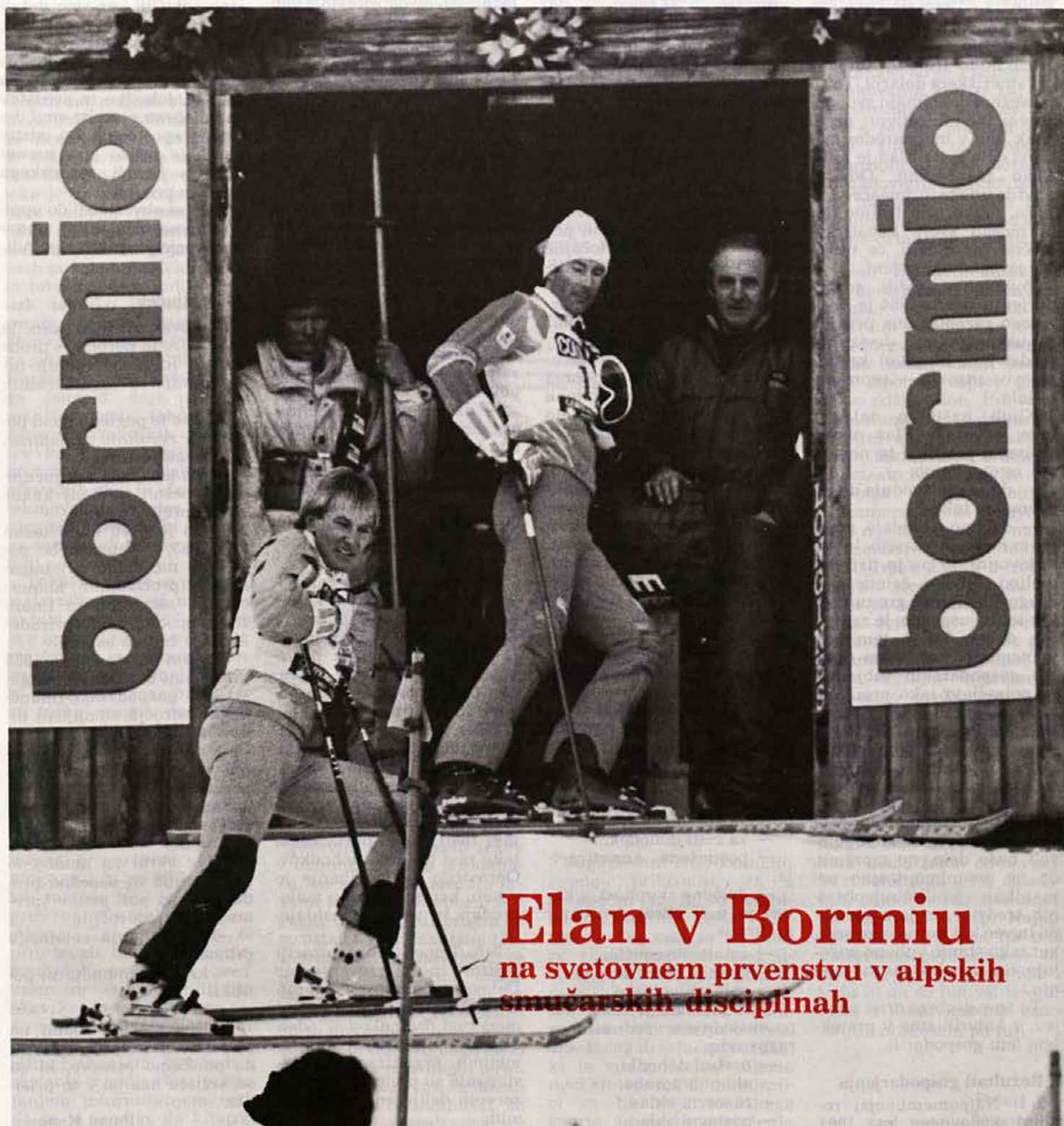
smučina

LETNIK XXIV
JANUAR-FEBRUAR 1985

ELAN

GLASILO DEL. ORGANIZACIJE ELAN TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM

Elan v Bormiu
na svetovnem prvenstvu v alpskih
smučarskih disciplinah

Gospodarjenje v letu 1984

Vse naše obveznosti do tujine so bile izpolnjene Devizno neravnovesje odpravljeno

1. Pogoji gospodarjenja

Rast cen, visoke obresti in padec vrednosti dinarja v primerjavi z vsemi konvertibilnimi valutami so tvorili poglobljen okvir in v njem pogoje gospodarjenja.

Cene so se v povprečju dvignile za 56,8 %, obrestne mere so dosegle stopnjo 56 %, konvertibilne valute pa so beležile rast od 44 % pri švicarskem franku, do 68 % pri ameriškem dolarju. To so razsežnosti, ki imajo svoj pozitivni ali negativni predznak tudi v mednarodni menjavi dela in za Elan je to še kako pomembno. Odvisni smo do tujega in domačega tržišča, lahko celo trdimo, da bi morali svoje kapacitete močno razpoloviti, če ne bi bili izvozno usmerjeni.

Pomemben vidik gospodarjenja v letu 1984 je prav gotovo razpoložljiva pravica z ustvarjenimi deviznimi sredstvi in blagovni krediti za uvoz surovin — repromateriala.

Kljub naštetim dejavnikom, ki so za Elan obojestranski, pozitivni in negativni, ugotavljamo:

- da je proizvodnja dokaj normalno tekla,

- da smo s prodajo, predvsem na tujih tržiščih, lahko zadovoljni, to pa je tisto temeljno gibalno, čemur vse drugo služi, in če gre tu kolikor toliko uspešno, je zaključek dober. To je tem bolj pomembno, ker se na mnogih gospodarskih subjektih že pojavljajo tako proizvodne kot prodajne motnje. Elan takih motenj še nima, vsaj v tako grobih oblikah ne, zato se imamo zahvaliti dolgoročnim usmeritvam v preteklosti.

Ko pregledujemo pogoje gospodarjenja, ki so pogojevali naše delo, ne moremo, da ne omenimo trajno pomanjkanje kvalitetnih obratnih sredstev, to je pomembno in več kot nujno opozoriti, ker tako stanje vpliva na pogoje na uspehe gospodarjenja.

To so v grobem orisi pogojev, v katerih smo v preteklem letu gospodarili.

2. Rezultati gospodarjenja

2.1. Najpomembnejši rezultat poslovnega leta 1984

za Elan je: dokončna odprava deviznega neravnovesja. Kljub temu, da smo o tej temi že poročali in sklepali na začetku leta, to iz tega poročila ne more in ne sme izostati, ker ima to za Elan dolgoročne posledice in seveda tudi obveznosti. Ko slišimo o milijardnih negativnih tečajnih razlik in vzporedno o milijardnih dolarskih dolgovih, se šele zavemo pomembnosti dokončne poravnave vseh deviznih dolgov.

2.2. Elan kot celota je v preteklem letu skoraj podvojil celotni prihodek, žal veliko na račun gibanja cen in tečajev tujih valut. Pomembna postavka v celotnem prihodu so pozitivne tečajne razlike, drugi prihodki in izvozne stimulacije. Vsi ti so v strukturi prihodkov udeleženci skoraj toliko, kakor prihodki iz naslova izvoza.

Razumljivo, da ob gibanjih cen, ki smo jih uvodoma omenili, tudi porabljena sredstva (stroški) izkazujejo velik porast v primerjavi z letom poprej. Pri tem je zanimivo, da surovine in repromaterial, ki v porabljenih sredstvih zavzemajo prvo mesto, tj. 54 %—57 %, beležijo najnižjo stopnjo rasti. Najbolj so porasli stroški: tujih storitev, transporta, energije itd., vendar vsi ti skupaj predstavljajo slabo polovico vseh stroškov.

Dohodek in obveznosti, ki jih moramo iz njega plačati, beležijo predvsem zaradi visokih obresti, udeležene so v njem z 42,2 %, višjo rast kot celotni prihodek.

Kakor smo že zapisali, so najpomembnejše obveznosti iz dohodka obresti, sledijo obveznosti:

- za čisti dohodek,
- pospešena amortizacija,
- delovna skupnost, v kateri je tudi obrat družbene prehrane,

- ostale obveznosti,
- skupne potrebe,
- splošne potrebe.

Čisti dohodek je razdeljen po naslednjem vrednostnem razporedu:

- osebni dohodki,
- skupna poraba,
- rezervni sklad,
- poslovni sklad.

Zanimiva je ugotovitev, da smo v Elanu za osebne dohodke namenili iz čistega dohodka znatno več kakor pa je uradno objavljena stopnja inflacije.

2.3. Ob rezultatih gospodarjenja moramo posebej poudariti Elanovo pozitivno zunanjo plačilno bilanco. Tudi v letu 1984 smo znatno več izvozili kakor uvozili, in se tako uspešno vključili v najpomembnejšo aktivnost za gospodarsko učvrstitev nasamih in Jugoslavije. Pri tem pa ugotavljamo, da nam po veljavnih predpisih ni ostal za uvoz prepotrebne opreme niti en sam dolar.

2.4. Temeljna organizacija Smuči ostaja še naprej naša glavna nosilka izvoza. Z izvozom je ustvarila štirikrat toliko prihodkov kot s prodajo doma. Zaradi tega je v celoti oproščena plačila davkov iz ustvarjenega dohodka.

2.5. Športna orodja so dosegla najmanjšo rast celotnega prihodka, primerjamo z letom 1983. Dve ugotovitvi pa sta zanimivi:

- da je v tej temeljni organizaciji dosežen tolikšen napredek v izvozu, da je dolžna plačati davek iz dohodka samo v višini 30 % celotne obveznosti,

- da je edina temeljna organizacija, ki je ob koncu leta izkazovala pozitivna odstopanja pri planskih cenah surovin, kar ji je ob skromni rasti prihodka tudi dalo možnost, da je lahko vrednotila zaloge po dogovorjenem merilu.

2.6. Temeljna organizacija Plastika je tako kakor Smuči, zaradi obsega izvoza oproščena plačevanja davka iz dohodka. Prihodek pa izkazuje tako rast tudi na račun ostalih prihodkov in pozitivnih tečajnih razlik.

Sicer je pri njej opaziti izredno visoko porabo repromateriala, ki močno izstopa.

2.7. Trgovina beleži dokaj veliko rast celotnega prihodka, pri tem pa dohodek ni v taki rasti, da bi opravičeval tako rast osebnih dohodkov. Opravičilo za to gibanje je v tem, ker so marže v maloprodaji še vedno neusklajene.

2.8. Temeljni organizaciji Inštitut in Vzdrževanje ter Delovna skupnost skupnih služb izkazujejo v pretežni meri rast prihodkov skladen z gibanjem v proizvodnih temeljnih organizacijah. Odstopanja so predvsem pri rezervnih delih, energiji in živilih.

V Delovni skupnosti je posebej opaziti več stroškov zaradi uvajanja novega računalnika in podražitve živil za obrat družbene prehrane.

2.9. Vrednotenje zalog nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov smo opravili po dogovorjenem merilu neposrednih materialnih stroškov. Ob tem moramo povedati, da imamo nepokrite tečajne razlike, ki smo jih dolžni pokriti iz dohodka v naslednjih desetih letih.

10. Investicijska dejavnost v osnovna sredstva v preteklem letu ni bila široka. Za tako politiko smo se zavestno odločili, ker smo dajali prioriteto zagotavljanju lastnih obratnih sredstev.

11. Družbeno merilo pri razporejanju dohodka za osebne dohodke in sredstev za določene potrebe smo dosledno spoštovali. Do odstopanja je prišlo le v prvem polletju zaradi sezonskega značaja prodaje.

12. Vse obveznosti do upnikov doma in v tujini smo v dogovorjenih rokih izpolnili.

3. Zaključek

Sestavni del tega poročila so analize in poročila s proizvodnih in komercialnih ter razvojnih in vzdrževalnih področij.

Ko vse to pogledamo in pogoje ter rezultate uskladimo, lahko zaključimo:

- da leto 1984 zaključujemo uspešno, a manj kakor leto poprej,

- da je pred nami težko leto 1985, v katerem bo potrebnih nič koliko organizacijskih, proizvodnih, komercialnih, razvojnih in finančno-gospodarskih prizadevanj, če želimo uspeti.

Pri tem pa sta v letu 1985 pred nami dve veliki nalogi:

- z gospodarsko-financijskega področja zmanjšati dinarsko zadolženost,

- na področju proizvodnje pa povečati količinsko proizvodnjo.

Samo tako bomo kos rastočim stroškom na enoto proizvoda.

Poleg skrbi za nemoteno proizvodnjo in uspešno prodajo, so na poti velike spremembe na področjih:

- ugotavljanja celotnega prihodka,

- kreditno monetarni politiki,

- devizni politiki.

Tudi v samem Elanu bo potrebno marsikaj postoriti, da poiščemo rezerve, ki so še, tržišče nas bo v to prisililo.

Pavel Koder

35. svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah v Seefeldu

Seefeld je majhno, vendar zelo znano avstrijsko turistično mesto, ki leži na planoti med Innsbruckom in Garmisch-Partenkirchnom. Turistično je orientiran v precejšnji meri na teke, čeprav ima tudi veliko alpskih prog, ravno tako pa je usmerjen na zahodnonemške goste z globljimi žepi. To so pa predvsem starejši gostje.

Seefeld je že bil prizorišče pomembnih smučarskih tekem, tako so v času olimpijade v Innsbrucku v Seefeldu imeli tekmovanja v tekih in skokih na majhni skakalnici. Že običajno zelo urejen je bil Seefeld za to priložnost še bolj slaven in okrašen. Štartno-ciljni prostor za teke je bil pomaknjen v bližino samega mesta in je bil v vznožju romantične cerkvice, ki se pojavlja na vseh podobah Seefeldu in so jo tekmovalcem tudi s sitotisk tehniko vtiskavali na smuči kot znak markacije. Sama organizacija svetovnega prvenstva pa ni bila na višini tega zunanjega blišča, ki ga Seefeld daje. Kopica manjših napak, tako pri organizaciji tekaških prireditvev kot tudi skakalnih, je povzročala dosti slabe volje pri vodjih ekip in včasih tudi tekmovalcih, vendar napake niso bile take, da bi vplivale na sam potek tekme in s tem tudi na rezultate.

Tekaške proge so potekale v glavnem po trasi, na kateri so bile že predhodne olimpijske igre, s tem, da so prestrme vzpone in preostre ovinke nekoliko izravnavali. Proge so sicer lepe, razgibane, dosti težke, vendar zaostajajo za sarajevskimi. Snega je bilo premalo, prireditelji se pa tudi niso pravočasno lotili priprave prog, tako da jih je ves čas prvenstva priganjal čas za pripravo samih prog. Proge niso bile nikoli primerno pripravljene za treninge, saj bi po FIS predpisih morale biti že dva dni pred tekmo v »tekmovalnem stanju«. Tekmovalci so se pritoževali, bilo je veliko polomljenih smuči in predvsem zdrsanih spodnjih ploškev, ker je bilo ogromno kamenja na progah. Več težav je bilo z administracijo, s samim žrebanjem, kot tudi s sestanki z vodji ekip, prevajanjem, informiranjem, tako da se je zgodilo, da kitajski

tekmovalci, ki so prišli celo 10 dni pred svetovnim prvenstvom v Seefeld malo po svojemu, malo pa po krivdi organizatorjev, sploh niso bili prijavljeni za tekmo na 30 km. Tudi na skakalnicah tekmovalci in treningi niso potekali brez težav in zastojev, tako je bilo veliko problemov z računalniško obdelavo rezultatov, prišlo je celo do tega, da za eno tekmo gledalci niso bili sproti obveščeni o ocenah. Vsekakor si takih napak Avstrijci ne bi smeli privoščiti za svetovno prvenstvo. Pred odhodom v Avstrijo sem bil prepričan, da bo po organizacijski plati Seefeld Oslo v malem in da bodo prekosili Sarajevo, vendar se to ni zgodilo, saj vseh teh pomanjkljivosti v Sarajevu ni bilo niti na tekaških, niti na skakalnih prireditvah.

Vremenski pogoji za same tekme so bili normalni, tem-

dilno vlogo v svetovnem tekaškem športu, saj so osvojili večino kolajn.

Za presenečenje so poskrbeli Italijani, ki so resno mešali štrene Skandinavcem, predvsem v moških posamičnih disciplinah in štafeti. Ostali Srednjeevropejci so bili na mestih, ki so jih v preteklosti že imeli. Razočarali so vsekakor Zahodni Nemci, Francozi ter predvsem Američani, ki so v bistvu bili pionirji drsalne tehnike. Naša reprezentanca ni dosegla tistega, kar smo od nje pričakovali, čeprav je popravila izredno slab vtis od prvih nastopov na začetku sezone. Klemenčičeve uvrstitve so solidne, Čarnanova uvrstitev na 30 km in 15 km še sprejemljiva, na 50 km pa je doživljal hudo krizo in je temu primeren tudi rezultat. Povsem so odpoveda-

povzročil Gunde Svan s svojim demonstracijskim nastopom z eno palico, s katero se je izmenično odpravil enkrat z ene enkrat z druge strani, palica je bila dolga 2,10 m in v premeru 4–5 cm. Gunde Svan je s to palico dosegel izredne hitrosti in nakazal še eno novo možno razvojno usmeritev tekov. Da ne bi bilo komplikacij, je žirija tekmovalca že naprej prepovedala nastope brez obeh smučarskih palic.

Skakalci so se z ozirom na pričakovanja komaj kaj bolje odrezali od tekačev, čeprav s šestim mestom Primoža Ulage in dvakrat 14. mestom Tepeša moramo biti zadovoljni. Kljub temu smo močno razočarani nad ekipnim dosežkom in pa uvrstitvijo ostalih skakalcev.

Glede Elanovih dosežkov na nordijskem prvenstvu moramo ugotoviti, da so slabši kot v Oslu, kar je posledica tega, da nekaterim norveškim tekmovalcem nismo želeli izpolniti zahteve glede višine odškodnine. Pri tekačih moramo biti vsekakor zadovoljni z dosežki italijanskega tekmovalca Walderja (16. mesto na 30 km) in švicarskega kombinatorca Glanzmana, ki se je uvrstil na 5. mesto. Vsekakor moramo poudariti, da je tekmovalni uspeh Elana v sorazmerju s sredstvi, ki jih vlagamo za ta namen. Tekmovalna dejavnost je izredno pomembna, ne samo za propagandne učinke, ampak tudi za razvojne informacije, saj samo preko aktivnega delovanja na tekmovalnem področju lahko nenehno kontinuirano razvijamo in pripravljamo nove, ter modificiramo stare izdelke. Torej, tudi v bodoče bomo morali odvajati znatna sredstva za tekmovalne aktivnosti, v kolikor bomo želeli odmevnejše rezultate od letos doseženih, bomo morali tudi znatno bolj seči v žep. Najpomembnejše za nas na tem svetovnem prvenstvu je to, da so dejansko smuči bile v redu in da so bili vsi tekmovalci z njimi izredno zadovoljni, predvsem pa tuji.

Peter
Petriček

perature ne prenizke, tako da so pogoji za vse nastopajoče v glavnem bili enaki.

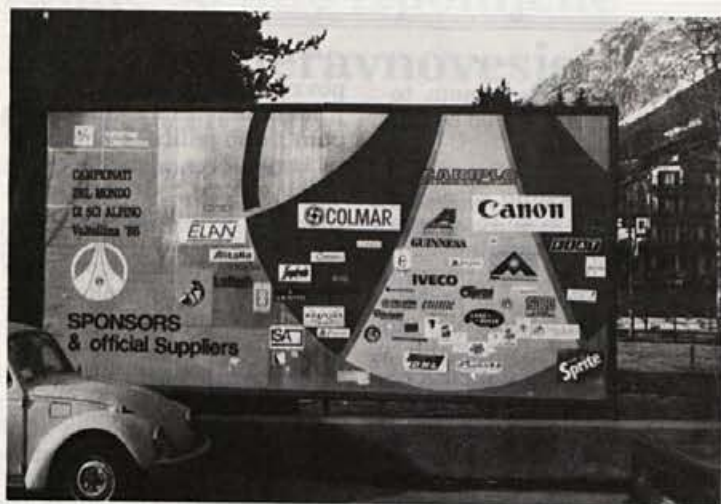
Seefeld bo vsekakor ostal z velikimi črkami zapisan v zgodovini smučarskih tekov z ozirom, da je to prelomnica, od katere se začena drsalni korak v tekmovalnih v celoti uveljavljati, praktično so ostali v mali manjšini tekmovalci, ki so nastopali še klasično s tekaškimi mažami in tekli z diagonalnim korakom. Sovjetski tekmovalci so to preobrazbo naredili na samem prvenstvu in povsem jasno je, da niso mogli igrati vidnejše vloge pri končnih uvrstitvah. Skandinavci so tudi tokrat dokazali svojo vo-

la dekleta, katera niso bila niti tehnično primerno pripravljena niti zdravstveno v takem stanju, da bi lahko uspešno nastopala.

Jugoslovani smo zamudili izredno priložnost, da s prehodom na novo tehniko preskočimo nekaj tekmecev. Žal smo se na koncu znašli tudi mi med tistimi, ki niso pravočasno reagirali, kljub temu, da smo imeli zadostno število in pravočasno informacijo o trendih. Poleg drsalnega koraka, ki je stalno izzival dileme med strokovnjaki, tekmovalci in ljubitelji tekaškega športa, je veliko govorjenja

Elan v Bormiu

na svetovnem prvenstvu v alpskih
smučarskih disciplinah

Organizator je s takimi panoji predstavil vse sponzorje in uradne dobavitelje svetovnega prvenstva

Delavci Elana smo se že pred časom odločili, da prevzamemo sponzorstvo na svetovnem prvenstvu v alpskih smučarskih disciplinah v Bormiu od 30.1. do 10.2.1985. S tem so bile naše smuči uradne smuči tega svetovnega prvenstva. S tem se je nadaljevala aktivnost Elana na velikih tekmovanjih, saj smo bili tudi sponzor na svetovnem prvenstvu v Schladmingu in tudi uradna smučka olimpiade v Sarajevu. Vse te akcije imajo velik propagandni in s tem tudi komercialni pomen za Elan, saj ime naših proizvodov ponesejo po vsem svetu. Žal so na letošnjem svetovnem prvenstvu izostali vrhunski tekmovalni dosežki na naših smučeh. Resda smo bili blizu le-teh, toda medalje ni osvojil noben tekmovalac. Verjetno so nas predhodni uspehi Stenmarka, Križaja, Franka in drugih tekmovalcev na naših smučeh razvadili in se sedaj težko sprijaznimo s tem, kar se

je dogajalo na letošnjem svetovnem prvenstvu. Borba smučarskih firm za vrhunske smučarje je kruta in brezkompromisna in tudi denar in sreča imata pri tem precejšen pomen! Upajmo, da bomo imeli v bodoče pri izbiri novih in mladih tekmovalcev prav toliko sreče, kot smo jo imeli s Križajem, Stenmarkom in ostalimi tekmovalci, ki vozijo naše smuči.

Vsekakor pa lahko trdimo, da je bilo to svetovno prvenstvo za Elan iz vidika promocije, posebno v Italiji, uspešno. S pridobitvijo sponzorstva smo imeli pravico, da javno reklamiramo smuči v okviru tega prvenstva. Te pravice ni imel noben drug proizvajalec smuč in tega se je organizator tudi držal tako, da razen elanovih reklam ni bilo videti nobene reklame kakšnega drugega proizvajalca smuč. V središču mesta smo imeli svoj paviljon, naše smuči pa smo

Razgovor z jugoslovansko smučarsko reprezentanco

razstavljali tudi v tiskovnem središču in v palači Polifunzionale, kjer so imeli razstavo vsi sponzorji in uradni dobavitelji tega prvenstva. Na vseh razstavnih prostorih smo imeli hostese, ki nam jih je

informacije o kolekciji naših smuč in Elanu kot celoti. Naše smuči so bile razstavljene v večjih trgovinah v Bormiu, v mnogih izložbah pa so služile kot dekoracija. Tudi na tekmovališčih in samih smučiščih so bile naše smuči številne. Organizacijskemu komiteju smo dali v skladu s pogodbo o sponzorstvu na razpolago 250 parov RC smuč, za prodajo novinarjem pa je bilo namenjeno 400 parov smuč. Tako smo tudi nov design RC smuč lansirali ob pravem trenutku, saj so tudi tekmovalci prvič v Bormiu vozili nove RC smuči.

Marsikdo, ki je gledal tekmovalce v samem Bormiu ali spremljal tekmovalce na televizijskem zaslonu se je verjetno spraševal kako, da ni bilo nobene elanove reklame v ciljni areni. Naj povem, da bi reklamiranje naših smuč na tem prostoru stalo še dodatnih 30.000 US \$. In mi smo se že preje zavestno odločili, da v to ne gremo. Kot pa ste se lahko sami prepričali, v ciljni areni ni reklamiral smuč nobeden proizvajalec smuč.

Naj povem še nekaj besed o našem zastopniku za smuči v Italiji, firmi Colmar, ki je bil skupaj s Canonom glavni sponzor tega svetovnega pr-

priskrbel naš zastopnik v Italiji Colmar. Polega tega so bili na teh razstavnih mestih bivši vrhunski italijanski tekmovalci, ki so dajali strokovne informacije o naših smučeh. Seveda smo tudi prisotni Elanovi delavci dajali tehnične in komercialne

Večer z jugoslovanskimi novinarji

Japonski novinar si v tiskovnem središču izbira Elanove smuči

Mnogi delegati FIS so se navdušili nad našimi smučmi

venstva. Colmar nam je pomagal pri pridobitvi sponzorstva in nam pomagal tudi pri iskanju in organizaciji naših razstavnih prostorov v Bormiu. Lahko rečemo, da smo bili v Bormiu prisotni po dveh linijah direktno, kot uradni sponzor za smuči, indirektno pa preko našega italijanskega zastopnika Colmarja, ki je bil generalni sponzor tega svetovnega prvenstva.

Med samim svetovnim prvenstvom smo bili v tesnih

stikih s smučarskimi zvezami in skladi v katerih že sodelujemo z našim materialom. Navezali pa smo stike tudi s tistimi, s katerimi bi radi sodelovali v prihodnosti, z željo, da bi tudi v bodoče imeli kvalitetne tekmovalce na naših smučeh.

Naj zaključim moj sestavek z mislijo, da je Elanovo sponzorstvo na svetovnem prvenstvu v Bormiu prav gotovo nov prispevek pri uveljavljanju Elana v svetu.

Milan Osterman

Tako preživlja naš sodelavec Miran večere pred tekmovanji

Z ZAKLJUČNE TEKME SVETOVNEGA PRVENSTVA — Ciljna arena z Bormiom v ozadju.

Sindikalni konec tedna v Bormiu

Izlet v italijanski Bormio 9. in 10. februarja ter ogled finala Svetovnega prvenstva v alpskih disciplinah, moške tekme v slalomu, nam bo Elanovcem prav gotovo ostal v prijetnem spominu, ne le zaradi tekmovanja samega, temveč tudi zaradi izjemne slikovitosti krajev, skozi katere nas je vodila pot.

Skupaj se je izleta, ki ga je organizirala Konferenca osnovnih organizacij sindikata Elan, udeležilo 73 Elanovcev in njihovih svojcev. V

idealne pogoje za smuko z več kot 3000 m visokih gora. Gostinci in trgovci so ob SP začutili svojo priložnost, s pestro ponudbo so obiskovalcem znali izvesti denar iz žepa, vendar ne na račun pretirano navitih cen. Prav gotovo več kot poučno za naše turistične delavce. Bormio je bil prepravljen s plakati in transparenti številnih sponzorjev SP, med drugim na redkih mestih tudi Elana, uradnega dobavitelja smuči.

NEIZPOLNJENE ŽELJE — Pogled na glavni semafor po prvih štirih tekmovalcih v prvem teku. Ko bi bilo tudi ob koncu tekme...

pičlih 31 urah, od odhoda v soboto zvečer do povratka v ponedeljek v zgodnjih jutranjih urah smo opravili dolgo, blizu 1400 kilometrov dolgo pot. Vse od Rateč, kjer smo prestopili državno mejo, prek Trbiža, Mester pri Benetkah in nato še dolgo časa na avtocesti proti Milanu nas je spremljal dež in marsikdo je rad zatrjeval, kako dobro, da je vzel dežnik s seboj.

Bolj ko smo se po ozki in vijugavi gorski cesti vzpenjali vse više proti Aprici, mondenem zimskošportnem središču na nadmorski višini 1100 m, je dež zamenjalo jasno in hladno vreme. Spust v dolino po ozki, tudi poledeneli cesti, vklesani v strmo skalovje in ob pogledu na dolino globoko spodaj, ki je po nadmorski višini kar 700 m niže, je bil res pravo doživetje, prav tako tudi ponoven vzpon po dolini Valtelline vse do Bormia, prizorišča letošnjega SP v alpskih disciplinah.

Slikovito alpsko mesto, 1225 m visoko, z obeh strani doline obdano s prekrasnimi, v sneg odetimi gorami, živi izrazito turistično. Obstoječi kompleks žičnic nudi

Potem ko smo po prihodu v Bormio z izdatno malico podkrepili navijaške strasti, so se Elanovi klobučki porazgubili po ulicah. Tisoči so že mrzlično hiteli ob progi, vsak z mislimi, kako se bo odvijala tekma, mi še zlasti, saj je imel Bojan štartno številko ena.

Potem je šlo zares. Za naslo svetovnega prvaka. Bojan je prepričljivo opravil s progo, Girardelli za njim še bolje in vsa prizadevanja ostalih, da jih izrinejo s prvih dveh mest v prvem teku so bila zaman. Temperatura je dvignil še Rok, tako da je bilo vse v velikem mrzličnem pričakovanju na odločilni drugi tek. Porazgubili smo se po bližnjih gostinskih lokalih, srkali pivo in sklepali stave, kako se bo vse skupaj izteklo.

Trenutki odločitve v drugem teku so razpoloženje dvignili do vrelišča. Navijači so spremljali tekmo vsak po svoje: eni so grizli nohte in se nemirno prestopali, drugi so bučno skandirali imena svojih ljubljencev, tretji so mahali z zastavami in transparenti, četrti so se od razburjenja prijemali za

Nadaljevanje na 6. strani

Sindikalni konec tedna v Bormiu

Nadaljevanje s 5. strani

glavo, peti so raje gledali v stran...

Stotinke sekund so bile neizprosne in vsi smo mrzlično čakali, kakšen čas bo dosegel Bojan. Žal malo preskromen za medaljo, ki smo si jo z njim vsi skupaj tako zelo želeli.

Kar ni uspelo Bojanu, smo še toliko bolj privoščili Roku. Ko se je ura pri vmesnem času ustavila, je bilo navdušenje nepopisno. Žal, drobna napaka in konec je bilo njegovih in s tem tudi naših upov. Kljub vsemu

smo Bojanu za njegovo peto mesto radi zaploskali na svečani razglasitvi najboljših šesterice ob zaključku Svetovnega prvenstva. Na velikem ekranu ob ciljni areni so organizatorji po kratki zaključni slovesnosti pozdravili vse prisotne z »Nasvidenje v Crans Montani 1987. leta«, švicarskem mestu, prizorišču naslednjega SP v alpskih disciplinah.

Nas je seveda kmalu zatem čakal še ne ravno kratak, 11-urni povratek proti domu.

Bojan Rauh

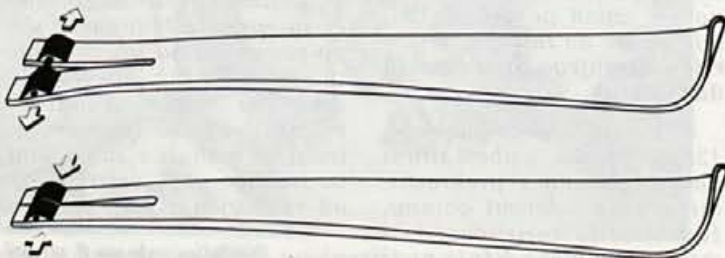

INFARKT VOŽNJA — Ob sijajnem vmesnem času Roka Petroviča v drugem teku je bilo navdušenje Elanovcev nepopisno. Žal samo ob vmesnem času...

Še eno veliko priznanje VSS smučem — Retro

Ob priznanjih, ki jih je bil Elan in avtor VSS smuči Andrej Robič deležen v preteklem letu, smo preko internih sredstev obveščanja bili seznanjeni, ni nam pa vsem znano, da je avtorju, v želji, da poceni in poenostavi smuči VSS, da pa kljub temu ohrani bistvene prednosti sistema, uspelo razviti novo smučo VSS — RETRO. Princip smuči RETRO je ta, da koristi bistvene prednosti VSS smuči tako, da lahko širimo in ožimo samo zadnji

del smuči ob tem, da je prvi, sprednji del, konstanten. Vsekakor je VSS smučka v prvotni izvedbi — SERVO bolj specialna in se lahko bolj natančno »upaše« na posebne — specifične zahteve uporabnika, vendar ima tudi to slabost, da če uporabnik ni pripravljen sam zadosti testirati smuči in se ukvarjati z iskanjem optimalnih vozniških lastnosti, da sistem nima zelenega efekta. V nasprotju s smučmi servo pa smuči retro predstavljajo poenosta-

vitev v konstrukciji, manj zahtevno sredico, manj zahtevni regulacijski element, kot tudi za polovico zmanjšano število regulacijskih elementov (ti so samo zadaj), kar ima za posledico znatno nižjo ceno. Izkušnje v preteklem letu so nam še jasno pokazale, da so smuči izredno uporabne za učenje smučanja, vendar jih komercialno v tej smeri nismo popularizirali zaradi relativno visoke cene. Nova inovacija pa daje še znatno večje možnosti, tako da bomo letos na sejmu ISPO ravno v tej smeri, to je v uporabi RETRO smuči za učenje smučanja, v precejšnji meri popularizirali.

V okviru Kliničnega centra v Ljubljani se že več let ukvarja z rehabilitacijo oseb s prirojenimi motnjami v gibanju dr. Milivoj Veličkovič. Ena od oblik te rehabilitacije je navajanje otrok na smučanje. Dr. Veličkovič je že nekaj let organiziral smučarske tečaje z znanimi smučarskimi učitelji (bivšimi tekmovalci). Uspehi, ki jih dosegajo, so zelo odmevni tudi v svetu. Za letošnji tečaj teh otrok je Elan prispeval nekaj finančnih sredstev. Dr. Veličkovič je sam navdušen smučar in zato dobro pozna tudi paleto Elanovih izdelkov ter je prišel na idejo, da bi za te otroke, katerim je ponavadi ena stran močnejše prizadeta od druge, bila upo-

raba VSS smuči verjetno zelo primerna. Po krajšem posvetovanju smo prišli do sklepa, da so RETRO smuči za ta namen primernejše od SERVO smuči, istočasno pa smo v želji, da preizkusimo tudi možnost nadaljnje pocenitve tega sistema za učenje prišli na idejo, da uporabimo naše standardne poliuretane smuči. Ker smo smuči dosti pozno dostavili, dr. Veličkovič ni mogel z otroci narediti več poskusov in preizkušati vpliv regulacije na to, kako otroci lažje smučajo. Kljub temu, da je samo na pol preizkusil smuči, je na seminarju, ki je bil organiziran v Obertraunu pri halštadskem jezeru, demonstriral z otroci uporabo naših smuči VSS — RETRO. Na seminarju so bili udeleženci iz 10 držav, bilo je okoli 50 smučarjev in okoli 50 spremljevalcev — trenerjev, zdravnikov. Smuči so vzbudile veliko zanimanje pri vseh navzočih, še posebej so se za smuči in možnost nabave zanimali Skandinavci. Torej, lahko smo ponosni na velik uspeh, ki so ga dosegli naši zdravniki in smučarski strokovnjaki pri učenju smučanja otrok s prirojenimi motnjami v gibanju. Ravno tako smo lahko ponosni na velik uspeh, ki so na tem seminarju zbudile naše VSS — RETRO smuči, s katerimi se ti otroci lažje in hitreje naučijo smučanja.

Peter Petriček

VYSOKÉ TATRY — HOKKE TATPI
HOHE TATRA — THE HIGH TATRAS
Interhotel Patria na Štrbskom plese /1355 m/

Zdravim vas
vsečiny a prýti
vše vy v klovem
vše
Zdravim vás
všečiny a prýti
vše vy v klovem
vše

Foto: Ing. A. Jiroušek /A/, P. Paul
Výtvarný návrh: J. Malý
Tisk: Grafobal Skalica

VYDAVATELSTVO
BRATISLAVA

14. I. 1985

ELAN

-tovarna šport. drojia

64225 ZEGUNJE

JUBOCLAVIA

Dolgoročne usmeritve Elana do leta 2000 sprejete

Poleg temeljnih ciljev in globalnih materialnih okvirov razvoja tovarne Elan so zaposleni na zborih delavcev obravnavali in sprejeli dolgoročne usmeritve.

Elan ostane pretežni proizvajalec športne opreme na področju zimskega športa, športnega orodja za telovadbo, vodnega športa in jadralnih letal s stalnim razvojem in dopolnjevanjem proizvodnega programa.

Spričo specifičnosti in izredne konjunktivne občutljivosti programa proizvodov za šport in rekreacijo ter omejenih prostorskih, kadrovskih, surovinskih, energetskih in drugih resursov, se bo Elan s sedežem v Begunjah krepil v središče razvoja celotne politike za marketing, projektnega in tehnološkega razvoja. Poudarek bo dan kompleksnim sistemskim rešitvam, kakor tudi kompletiranju ponudb, katere se bo s sedeža Elana razvijalo, kontroliralo in prodajalo na tržišču.

Nadaljeval se bo proces poslovnega in dohodkovnega povezovanja z domačimi in tujimi partnerji.

Izvozna usmerjenost podjetja ostane tudi v bodoče, pri tem pa bodo potrebne naložbe v mehanizacijo, avtomatizacijo in robotizacijo delovnih procesov, če bomo hoteli biti mednarodno konkurenčni.

Posebna pozornost bo namenjena strokovnim kadrom za realizacijo postavljenih ciljev in krepitve po-

zitivne predstave Elana domači in svetovni javnosti.

Pomembno mesto bo imelo tudi področje razvoja življenjskega standarda zaposlenih.

Proizvodne usmeritve

Za proizvodne programe je osnovna usmeritev v boljše kakovosti brez večje količinske rasti proizvodnje.

Obsežen obstoječi program izdelkov se bo v prihodnje še širil, zato bo treba doseči delitev programa s konkurenčnimi proizvajalci in razvojem kooperacijskih in drugih odnosov, tudi v smislu širjenja in krepitve kvalitetnega poslovnega tehničnega sodelovanja doma in v tujini.

Obstoječi trije programi s tehnološkega vidika so proizvodnja smučí, športnega orodja in proizvodov iz plastike, ki bodo ostali tudi v prihodnje.

Proizvodnja smučí ostane pri programu kot je veljal do sedaj s tem, da se bo v strukturi prilagajal tržišču z nadaljnim razvojem izdelkov in predvsem tehnologije.

Zmogljivosti proizvodnje bodo ostale na obstoječi ravni in bo tako delež smučí v celotni proizvodnji še vedno nad polovico, kljub predvidenemu padanju deleža.

Proizvodnja športnega orodja bo usmerjena še naprej v razvoj orodja za šport in rekreacijo ter reševalne naprave. Program sestavlja jo proizvodi za zimski šport (smučarske palice, sani), kot glavna pa je investicijska

oprema za športne objekte, sledijo lestve, pasovi idr., v razvoju pa so predvideni izdelki široke potrošnje za prosti čas. Gre torej za celovitost ponudbe, na podlagi katere se bo program zaožrožil in dopolnil s kompletnimi izdelki ter inženiring storitvami. Za realizacijo usmeritev so potrebne prostorske rešitve kovinske in sedlarske dejavnosti s primerno opremo.

Proizvodnja plastike bo skladna z investicijskim elaboratom »Plastika 82«, kar pomeni, da ostane program proizvodnje čolnov, jadralnih letal in delov za avtomobilsko industrijo.

Program čolnov bo tudi v prihodnje slonel na naglem razvoju asortimana po vrstah in velikosti ter namenu uporabe, kakor tudi tehnologije.

Tudi program jadralnih letal zahteva hiter razvoj v smislu sorazmerno nagle menjave modelov.

Predviden je tudi razvoj motornih letal.

Proučiti je treba področje zračnega in vodnega čarterja kot marin.

Poleg čolnov in letal bo dopolnjen obstoječi in osvojen še nov asortiman izdelkov za potrošnike iz kroga industrije.

Zaradi surovinske omejenosti predvsem z lesom in drugimi elementi, bo potrebno v prihodnje nameniti preiskrbi povečano pozornost. Razvoj dejavnosti bo v bodoče ravno tako odvisen od surovin iz uvoza.

Dejavnost vzdrževanja bo nadaljevala z osnovno usmeritvijo vzdrževanja strojev, naprav in objektov; vzdrževanje, izdelava in brušenje orodja; izdelava in posodobitev strojev ter naprav; oskrba in gospodarjenje z energijo; skladiščenje orodja, zaščitnih sredstev in rezervnih delov; avtopark in storitve zunanjega transporta; sodelovanje pri načrtovanju in izvajanju investicij.

V prihodnjem obdobju bodo dodatna prizadevanja usmerjena v lastni razvoj in izdelavo strojev ter naprav s ciljem posodobitve proizvodnje in tehnologije, na drugi strani pa prihranek deviznih sredstev za uvoz opreme.

Za nadaljni napredek te dejavnosti in kvalitetno opravljanje nalog, predvsem za potrebe delovne organizacije, bodo potrebne kadrovske okrepitve, prostorske zmogljivosti in ustrezna oprema.

Za realizacijo postavljenih ciljev bo treba v prihodnje storiti še več na področju gospodarniške uporabe delovnih sredstev, še posebno

predmetov dela, izboljšanju organizacije dela in dvigom zavesti zaposlenih.

Prednost razvoja bodo imele tiste dejavnosti, za katere bo značilno produktivnejše zaposlovanje, boljša kadrovska struktura, večji pozitivni izvojni dosežki in učinkovitejša uporaba dosežkov znanstveno-raziskovalnega dela ter nadoprečni poslovni uspeh ob upoštevanju omejitvenih dejavnikov.

Prodajne usmeritve

Razmerje med prodajo na domačem trgu in izvozom se bo tudi v bodoče spreminjalo v korist večanja izvoza. Do konca dolgoročnega obdobja bo delež izvoza okoli 2/3 celotne proizvodnje, od tega bo plasirano dobre 4/5 na konvertibilno področje, ob predpostavki, da bo uresničevan tisti del programa dolgoročne stabilizacije, ki predvideva takšno ekonomsko politiko, ki zagotavlja dohodkovno atraktivnost izvoza.

Rast izvoza po proizvodnih programih bo glede na deleže skupnega izvoza najhitreje naraščal pri Plastiki, sledi Športno orodje in slednje so Smučí, ki bodo še vedno predstavljale pretežni del izvoza. Pri tem pa ni upoštevan posredni izvoz, ki se bo pojavljal tudi v prihodnje iz programov športnega orodja in plastike.

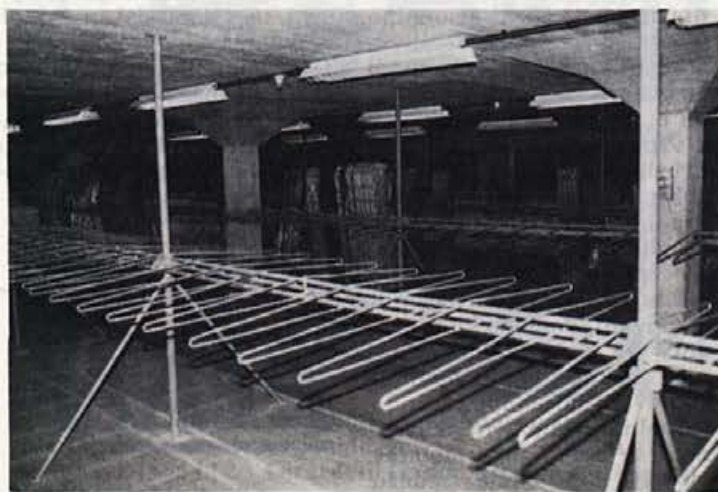
Lastne in mešane enote Elan v tujini bodo imele v prihodnje pomembno vlogo pri realizaciji načrtovanega izvoza. V prvi vrsti se predvideva, da bodo vse enote prodajale poleg smučí izdelke ostalih Elanovih proizvodnih programov kot drugih jugoslovanskih proizvajalcev.

Izvoz v države, kjer obstajajo lastne enote, bo le-ta potekal pretežno preko teh.

Prodaja na domačem tržišču je dolgoročno usmerjena s polovičnim deležem domače prodaje preko lastne trgovske organizacije — dislociranih maloprodajnih enot v Zagrebu, Beogradu, Titogradu in Begunjah ter prodaje na debelo, za katero bodo potrebne prostorske rešitve. Preko lastnih poslovnih enot bomo realizirali dobro polovico lastnih proizvodov, ostali del pa bi predstavljali programi ostalih jugoslovanskih in deloma tudi poslovnih partnerjev.

Večanje števila novih lastnih tržnih enot doma in v tujini bo skladno s potrebami in možnostmi Elana, čeprav v prvem delu dolgoročnega obdobja in predvidenega širjenja. Na domačem trgu bo imel prednost najem prostorov pred nakupom loka-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Tako prazno skladišče smučí že dolgo ni bilo

lov z manjšimi prodajnimi površinami kot večina sedanjih.

Zaposlovanje in kadri

Zaposlovanje bo v prihodnjem dolgoročnem obdobju znatno bolj umirjeno kot v preteklem obdobju glede na zmerno rast proizvodnje in uvajanjem sodobnejših metod dela. Predvidena enostotna rast zaposlenosti bo višja v dejavnosti Plastike, Inštitutu in Trgovini, enaka oz. nižja pa v vseh drugih enotah.

Z nadomestnim in novim zaposlovanjem, ki bo posledica investicijskih vlaganj v proizvodno strojno opremo in večje ter bolj vsestranske avtomatske obdelave podatkov kot vsestransko večje zahtevnosti v poslovnem procesu, bo zboljšana kadrovska struktura, zlasti kvalificiranih in visokokvalificiranih kadrov.

Postavljenim ciljem bo primerno vodena aktivna kadrovska politika s povečanjem naložb v kadre in znanje s posebnim poudarkom izobraževanju, pripravi in vsem oblikam usposabljanja delavcev.

Organizacija

Dosedanji razvoj Elana je pokazal potrebo po nenehnem prilagajanju, dopolnjevanju in spreminjanju poslovne in samoupravne organiziranosti s ciljem boljšega poslovnega učinka. V tekočem srednjeročnem obdobju se pristopa k pripravi organizacijskega projekta, ki bo realiziran v začetku dolgoročnega obdobja s stalnim spremljanjem.

Glavne usmeritve so:

Ustvariti pogoje za kvalitetnejše povezovanje med organizacijskimi enotami s tem, da se določijo enostavni, jasni in pristni odnosi med TOZD, ki naj omogočajo ugotavljanje realnega poslovnega rezultata.

Doseči boljšo povezanost proizvodnih programov, kakor tudi večjo tehnično in tehnološko enotnost.

Poenotiti nastop na domačem in tujem tržišču preko lastnih enot doma in firm v tujini ter posrednih trgovskih partnerjev. Preko turistično-gostinskih ustanov bo Elan proučil možnost boljšega povezovanja za kompletiranje kompleksnih turističnih ponudb.

Poenotiti in razviti marketing aktivnosti, ki imajo poleg raziskav in analiz trga pomembno vlogo pri ohranitvi oz. razvoju imena Elan.

Zmogljivosti razvojno raziskovalnega dela se morajo prostorsko in kadrovske krepiti na kvalitetne osnove, z odpravo nesmotrne decentralizacije poklicnega razvojnega dela. Zaradi raznolikosti in potreb po obsežnem obsegu razvojnega dela, se bo treba v prihodnje boljše povezovati z zunanjimi institucijami in strokovnimi osebami.

Na področju samoupravne organiziranosti so potrebne stalne racionalizacije v smislu organizacije obsega in strukture samoupravnih organizacij, predstavniških teles in samoupravnih aktov s ciljem kvalitetnejšega odločanja, enotnejšega obravnavanja problematike, boljše obveščanje, usposabljanje delegatov, odpiranje TOZD navzven in ne nazadnje bolj tekočega usklajevanja samoupravnih aktov s prakso in spremenjenimi predpisi.

Rezultat navedenega mora biti zoženje upravne administracije, boljša učinkovitost dela in večja odgovornost, ki se mora končno zrealizirati v poslovnih uspehih.

Prostorske potrebe

Naravne meje tovarne Elan so na severu naselje Begunje, na zahodu cesta Begunje-Lesce, na jugu cesta Begunje-Zgoša, na vzhodu reka Begunjsčica oz. vas Zgoša. Zaradi nevarnih

meja se lahko tovarna širi le v podaljšku dosedanjih površin na kmetijsko zemljišče. S predvedeno premaknitvijo dela ceste Begunje-Lesce proti zahodu bo tovarniški kompleks pridobil cca 15.000 m² zemljišča in bo iz klinaste dobil ortogonalno obliko, ki bo nudila maksimalno izrabo površin.

Izhajajoč iz obstoječega stanja uspešne DO Elan in razvojne usmeritve, je bodoča funkcionalna razdelitev zemljišča in dejavnosti po »projektu 2000« naslednja:

— Dejavnost Smuči ostane lokacijsko nespremenjena v osrednjem delu tovarne;

— Dejavnost Športnega orodja se lokacijsko razvije na obstoječem in na pridobljenem zemljišču, ki pomeni razširitev sedanje proizvodne hale (lesni, kovinski in sedlarski oddelek) z neposrednimi potrebnimi pomožnimi objekti za to dejavnost.

— Dejavnost Plastike ostane lokacijsko na južni strani tovarniškega kompleksa v obsoječem obsegu.

— Trgovina s skladišči ostane na sedanji lokaciji pri vhodu v tovarno z razširitvijo proti severu, deloma na novo zemljišče.

— Dejavnost Vzdrževanja bo locirana na skrajnem jugozahodnem delu v neposredno bližino proizvodnih obratov.

— Skladišča surovin so lokacijsko na vzhodnem delu to je na levem in desnem bregu potoka Begunjsčica.

— Upravni prostori, inštitut, obrat družbene prehrane, obratna ambulanta, marketing se širi na obstoječi lokaciji na desni strani glavne vhoda.

Skladno z razvojem železniškega prometa, se bo Elan prizadeval za pridobitev železniškega tira in potrebne blagovnega terminala v Lescah.

Družbeni standard

Na področju družbenega standarda bodo prizadevanja usmerjena v racionalno koriščenje razpoložljivih sredstev skladno s kriteriji za katere se ne predvideva, da bi se bistveno menjali in z vzporednim prilagajanjem družbenim normam.

Na področju stanovanjske gradnje bomo še vnaprej reševali stanovanjske probleme zaposlenih od družbene gradnje, nakupa družbenih stanovanj, dodeljevanja kreditov za individualno gradnjo, nakupa individualnih stanovanj do adaptacij individualnih stanovanj. Zavzemali se bomo za pridobitev lokacij čim bližje sedežu podjetja za organizirano

gradnjo vseh oblik v radiusu 15 km.

Vodena bo aktivna politika urejanja počitniških zmogljivosti z naložbami v nove objekte za odhiti in razvedrilo delavcev.

Obrat družbene prehrane bo tudi vnaprej nudil zaposlenim enak izbor in kvaliteto toplih obrokov ob zbolšanju delovnih pogojev in organizaciji dela od priprave do delitve obrokov.

Oblikovana bodo sredstva za regresiranje prehrane in letnega dopusta, jubilejne nagrade, nagrade ob upokojitvi, za klimatsko zdravljenje in solidarnostne pomoči.

Zdravstveno varstvo, še posebej preventivno varstvo, bo moralo biti deležno večje pozornosti. Enako velja tudi za otroško varstvo, ki se bo moralo kvalitetneje reševati v raznih oblikah, predvsem v območju krajevne skupnosti.

Preko osnovnih organizacij sindikata se bo kvalitetno in kvantitetno širila športna in kulturna dejavnost ob zbolšanju pogojev za delo.

S krajevnimi skupnostmi, kjer prebivajo delavci Elana, se bo sporazumevalo o nadaljnjem razvoju teh skupnosti.

Druga pomembna področja

Informacijski sistem se mora postopoma razvijati v okviru materialnih, kadrovskih in tehničnih možnosti v sodelovanju z zunanjimi subjekti v enoten in celovit sistem, podprt z računalniško tehniko, ki naj bi zagotavljal evidentiranje, zbiranje, obdelavo in izkazovanje podatkov in dejstev za potrebe vseh subjektov.

Cilj razvoja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite je stalno povečevanje učinkovitosti, mobilnosti in celovitosti obrambne in samozaščitne sposobnosti ter odgovornosti za preprečevanje in obvladovanje vseh vrst škodljivih pojavov in delovanj.

Civilna zaščita se bo za učinkovito delovanje še naprej usposabljala in dopolnjevala svojo opremo.

Varstvo okolja bo deležno tudi v bodoče posebne pozornosti tako glede onesnaževanja vode, zraka, odlaganja odpadkov v centralne depozije in urejevanje okolja.

A. W.

Sestra Marjeta Kobal pri delu v naši obratni ambulanti

ELAN

Elan na tekmi svetovnega pokala v Kranjski gori

5 stotink sekunde do osemdesete zmage Stenmarka

INGEMAR STENMARK — Z napadalno vožnjo do svoje najboljše uvrstitve v letošnji sezoni

KRANJSKA GORA — najboljši s slalomske tekme za Svetovni pokal — z leve: Heidegger (A., 6.), Edalini (It., 5.), Stenmark (Šved., 2.), Girardelli (Luks., 1.), Nilsson (Šved.) in Frommelt (Liech., 3.)

JURE FRANKO — Še vedno lovi olimpijsko formo

BOJAN KRIŽAJ — Pred domačim občinstvom zamudil priložnost za visoko uvrstitev

Naš tekmovalni team na Švedskem

Tolikokrat kot v letošnji tekmovalni sezoni se verjetno že dolgo nismo vprašali, kako in kaj bo z Elanovim tekmovalnim teamom v prihodnje?

Vprašanje se je zagotovo pojavljalo zato, ker uvodni rezultati niso bili tako prepričljivi kot v prejšnjih sezonah, ko pa smo v isti sapi začeli iskati naslednike tistih, ki so dvignili ime Elana v tekmovalnem svetu, smo ugotovili, da teh v tem trenutku še nimamo.

Sodelovanje Elana s Švedsko smučarsko zvezo in njihovim tekmovalnim skladom je zagotovo največ pripomoglo imenu Elana za dosežen položaj v tekmovalnem in poslovnem svetu. Zato, posebej pa še zaradi naložbe Elana v Ryon AB je odločitev o nadaljevanju sodelovanja s Švedi pravilna. Poleg Ingemarja imamo v moški A ekipi na naših smučeh še Johana Wallnerja, ki je bil kot mladi-

Gunnar Neuriesser

predvsem na tekmovalnih v Skandinaviji. Letos mu je do sedaj dvakrat uspelo osvojiti točke svetovnega pokala — obakrat v slalomu. Poleg tega smo dobro zastopani tudi v ženskih vrstah, saj trenutno najboljša švedska smučarka Monika Aijs, kot tudi ena

Monika Aija

najperspektivnejših smučark Camilla Nilsson, nastopata na naših smučeh.

Camilla Nilsson

Poleg omenjenih sodelujemo skozi Ryon tudi z mlajšimi tekmovalci, starih od 8 do 12 let, z različnimi oblikami sponzoriranja. 8 od skupaj 30, ki so dosegli najboljše rezultate in tudi že zasedli vidna mesta v mladinski in pionir-

ski konkurenci, dobi po 4 pare smuči zastonj, katere pa morajo po koncu sezone seveda vrniti, da ne bi prihajalo do preprodaje. Na podoben način je prvi par smuči dobil tudi Ingemar.

Poleg tega, da sodelujemo z alpskimi tekmovalci, moramo zaradi posebnosti švedskega tržišča sodelovati tudi s tekači. Številčno je namreč tržišče tekaških smuči skoraj 100 % večje kot trg alpskih smuči. Tovrstno sodelovanje pa je potrebno tudi zaradi razvoja smuči. Tu smo na začetku naleteli na določene težave, saj se Skandinavci uvrščajo med največje poznavalce tekov, kar jim moramo seveda priznati, saj so to svojo premoč na svetovnem prvenstvu v Seefeldu ponovno dokazali. Problem je bil namreč v kakovosti naših smuči, katero so hoteli trenerji reprezentance in odgovorni v poolu najprej preizkusiti, preden so nam sploh dovolili vstop v pool.

Po uspešno opravljenem preizkusu, smo stopili v kontakt z enim reprezentantom, Andersom Larssonom, ki je

Anders Larsson

v tistem trenutku edini pokazal pripravljenost nastopati na naših smučeh in sodelovati tudi pri razvoju. Anders je v zadnjih dveh sezonah dosegel nekaj odličnih rezultatov na Švedskem, poleg tega pa je nastopil tako na olimpiadi v Sarajevu, kot tudi na minulem svetovnem prvenstvu v Seefeldu, obakrat je štartal na 50 km. Z odličnimi nastopi je Anders vлил veliko mero zaupanja ostalim tekmovalcem, tako da smo za letošnjo sezono podpisali pogodbe še s Kristrom Anderssonom, Stigom Mattssonom in Orjanom Blomqvistom, ki so vsi v drugi tekmovalni garnituri.

Pogoji zase pa so vsekakor rezultati že omenjenega Orjana Blomqvista, ki je letos zmagal na »Dolomitenlauf«

Krister Andersson

Stig Mattsson

Orjan Blomqvist

in bil tretji na Marciolongi. Vsekakor se bo naložba v tega tekmovalca bogato obrestovala.

Pri dekletih na tem področju nimamo nobene tekačice, ki bi izstopala po rezultatih.

Na področju smučarskega teka moramo omeniti še ime Jan-Erik Thovn. On namreč nastopa v tekaški disciplini, ki v Srednji Evropi, kot tudi v Jugoslaviji še ni najbolj poznana in se imenuje orientacijski tek. Posebnost tega športa je, da tekmovalci na štartu dobi zemljevid z določenim številom označenih

Ingemar Stenmark

Johan Wallner

nec celo dvakrat svetovni prvak, sedaj pa s spremenljivim uspehom nastopa v svetovnem pokalu. Nova pridobitev s prvim štartom v Wengnu, pa je Gunnar Neuriesser, ki dosega zelo dobre rezultate

Jan-Erik Thorn

mest, katere mora na poti do cilja najti in pri vsakem od le-teh udariti kontrolni žig. V kolikor tekmovalac ne zbere vseh kontrolnih žigov je seveda njegov nastop neveljaven. Dolžina proge v tej disciplini je od 6 do 20 km, odvisno od starostne skupine.

Jan Erik je v pretekli sezoni zmagal skoraj na vseh tekmovanjih, na katerih je nastopil, med drugim pa je postal tudi svetovni prvak v tej disciplini.

Poleg tega pomagamo tudi švedskim skakalcem, ki pa trenutno s svojimi rezultati zelo zaostajajo za svetovnim vrhom.

Lahko torej strnemo, da stik s dogajanjem na tekmovalnem področju imamo tako pri alpinistih kot pri tekačih. Kateremu od tistih, s kateri-

mi danes sodelujemo, bo uspel preboj v svetovni vrh, je danes težko reči. Ingemarji in Bojani se ne rojevajo na tekočem traku, pa tudi uspehi posameznih proizvajalcev na tekmovalnem področju so zelo različni, zato Elan prav gotovo ne more biti izjema.

Ob vsem omenjenem pa se postavlja še eno vprašanje, ali bi bili sposobni zadostiti povpraševanju na tržišču, če bi se naši dosežki na tekmovalnem področju še nadaljevali. Žal se že danes dogaja, da količine smučí, katere smo trenutno sposobni izdelati, ne zadostujejo povpraševanju na tržišču.

Zakaj torej vlaganje v tekmovalni šport in skrb za rezultate, če smo cilj — prodati naše proizvodne kapacitete — že dosegli. Zavedati se namreč moramo, da je vlaganje v tekmovalni šport samo eden od elementov v sklopu prodajnega procesa, ki je potreben za doseg končnega cilja — prodaje, da pa je ta element tudi zelo drag...

Kljub temu torej, da nas je ob misli na rezultate v prihodnosti na tekmovalnem področju nekoliko »zaskrbe«^{lo}, menim, da bi nas ob misli na trenutne kapacitete v proizvodnji in na povpraševanje na tržišču moralo pošteno »zaboleti«^o.

Uroš Aljančič

Od tu in tam ...

Girardelli in Križaj slavita v Kitzbühlu

Bojan Križaj v sezoni 1984/1985

Novice

— Iz poročila INDOKa za leto 1984:

Nabavljeno je bilo 49 novih knjig, od tega 10 tujih. Prejemali smo 122 domačih in tujih revij in časopisov. To leto je bilo prejetih 80 prospektov in 14 drugih pomembnejših publikacij. Arhiv standardov in patentov se je povečal za 63 standardov (od tega 42 tujih) in 33 patentnih spisov (od tega 31 tujih). Vseh naročil in drugih zahtevkov v pisni obliki je bilo lani 140. Izposoj je bilo lani 288, izdani so bili 3 bilteni INDOK in 7 Novic. Prijavljen je bil model LETVENIK (1 država) in smučka VSS — 2 modela (5 držav). Inovacij je bilo prijavljenih 42. Nadaljeval se je postopek zaščite novega Elanovega znaka v nekaj državah (7);

Tedensko so bila izdana poročila — pregled dela INDOKa. Tekoče so se zbirale informacije za področje tekmovalne službe (rezultati, podatki o tekmovalcih) in izdelalo se je zbir ELAN-uspohov v smučanju in drugih športih. Vsa prejeta literatu-

ra je bila tudi obdelana, registrirana in po potrebi poslana — izposojena uporabnikom na zahtevo ali samoiniciativno.

— Na 44. seji komisije za inovacije je bilo predlagano DS TOZD SMUČI v potrditev izplačilo 2. odškodnine avtorju Rupar S. za inovacijo »NOVA PLOŠČICA KONICE ZA ALPSKE SMUČI«, s katero je bilo doseženo v drugem letu koriščenja 2.557.090,72 din prihranka.

— Lani je bilo prijavljenih pri komisiji za inovacije kar 42 inovacij, kar je za 40 % več kot predlani. Največ prijav je prispelo iz TOZD SMUČI (13), DSSS (10), TOZD Š. O., TOZD VZDRŽEV. in TOZD OE — po 5 in TOZD PLASTIKA — 4. Avtorjev pa je 33. Od prijavljenih vlog jih je 15 že v realizaciji, 11 odbitih, ostale pa so še v postopku (prijavljene v obdobju 11-12/84).

— Svetovno prvenstvo v jadralnem letenju bo od 28. 7.—11. 8. 1985 v Rietiju (Italija).

Tone Stare

BORIS STREL — V vlogi predtekmovalca na slalomski tekmi v Kranjski gori

Spremembe na področju tekmovalne opreme

Hitre in revolucionarne spremembe tehnike smučarskega teka in deloma tudi skokov so vzpodbudile Mednarodno smučarsko zvezo FIS, da z različnimi omejitvami v predpisih glede tekmovalne opreme skuša zavreti razvoj v nezaželenih smerih.

Mednarodna smučarska zveza si na področju smučarskega teka prizadeva, da bi zmanjšali razširjenost oz. da bi sploh prepovedali novo tehniko drsalnega koraka. Ponovno so spremenili dimenzije, v katerih so lahko tekmovalne smuči. Stalne spremembe povzročajo nemalo problemov nam proizvajalcem, ker večkrat nismo zmožni prilagajati naših modelov, šablon itd. V zadnjih šestih letih se je minimalna širina smuči spreminjala od 43,5 mm do 44 mm, v naslednji sezoni pa naj bi bila ta širina le 43 mm.

V Seefeldu, prizorišču letošnjega svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah, je bilo mogoče opaziti veliko preskušanja in testiranja novosti glede prilagajanja smuči novi tehniki. Osnovna tendenca pri tem je uporaba nekaj krajših smuči. Bistveno krajšanje smuči pa ni možno, ker takšne slabše drsijo. Pri novi tehniki drsalnega koraka je pomembno čim boljše drsenje. Zato se nihče ne sramuje uporabiti tudi dve leti stare smuči, samo da so najhitrejša (Gunde Swan, Seefeld, 30 km).

Še bolj ilustrativen glede načina odločanja Mednarodne smučarske zveze je v pri-

meru določanja širin skakalnih smuči.

Strokovnjaki FIS so prišli do zaključka, da je potrebno zmanjšati dimenzije smuči ter tako posredno zmanjšati letalne možnosti skakalcev. Trdijo, da zaradi razvoja na področju opreme postajajo skakalnice neustrezne in da so potrebna draga popravila. Sprejeli so sklep, da zmanjšajo največjo možno širino skakalnih smuči na 107 mm (trenutno 115 mm) in v tem smislu poslali obvestilo vsem proizvajalcem smuči.

Na drugi strani pa je predsedstvo FIS sprejelo drugačen sklep, ki še bolj zožuje smuči na 105 mm, vendar nas o tem niso obvestili. Do te informacije smo prišli povsem slučajno na SP v Seefeldu in šele na našo uradno zahtevo smo od pisarne FIS dobili celovito informacijo glede omenjenih sprememb. Če za popravek širine smuči ne bi izvedeli, bi bila seveda celotna letošnja proizvodnja skakalnih smuči neustrezna za mednarodna tekmovanja.

Seveda je takšno obnašanje Mednarodne smučarske zveze povzročilo nezadovoljstvo med proizvajalci smuči in zato niso presenetljiva njihova hotenja za skupen odločen nastop proti takšnemu delu. Vplivni možje FIS bodo končno morali spoznati, da smučarski šport ne obstaja zaradi njih samih, da smo tako FIS, kot proizvajalci opreme življenjsko odvisni od tega športa in da moramo njegov razvoj z roko v roki usklajeno podpirati.

Primož Finžgar

Karen je v proizvodnji smuči izvedela veliko novega o izdelavi in tehničnih lastnostih posameznih Elanovih smučk.

Miss Kanade 85 na obisku v Elanu

Konec meseca januarja nas je v Elanu obiskala Miss Kanade '85 Karen Tiley s spremljevalko gospo Nicolsonovo, iz agencije, ki v Kanadi vodi izbor najlepših deklet. Zakaj ravno obisk Miss Kanade v naši delovni organizaciji? Zato ker je predsednik našega podjetja Monark Sports Harold Fues tudi član žirije pri izboru najlepše Kanadčanke. Ta tekmovanja so v deželi, ki bo leta 1988 gostiteljica zimskih olimpijskih iger, zelo popularna in prinašajo vsem tistim, ki v ta izbor vlagajo denar, velik propagandni efekt. To dobro ve g. Fues, ki si je dokopal s svojim članstvom v žiriji in delnim sponzorstvom pravico, da pri vseh večjih razstavah v Kanadi ali promocijah novih Elanovih smučk izkoristi vsako leto ta mlada prikupna dekleta.

Karen nam je povedala, da ima ona letos še dodatno srečo in s tem tudi še večjo popularnost, ker je doma prav iz bodočega olimpijskega Calgary-ja. Njihov olimpijski komite je sklenil, da bo do iger vse miss Kanade izkoristil tudi kot poslanice »dobre volje« za ta velik športni dogodek. Veliko zanimivega smo slišali o pripravi v Calgary-ju, ki ima že večino objektov gotovih, tudi smučišča so v neposredni bližini in povezana s hitrimi cestami. Samo mesto ima več kot pol milijona prebivalcev in se je v zadnjem času zaradi bližnjih najdišč nafte in zemeljskega plina zelo hitro razvijalo. Karen zelo rada smuča in je zato še posebej navezana na Elan in je že veliko slišala o uspehih naše tovarne.

Ob obisku v Elanu se je zelo zanimala za našo proizvodnjo smuči in se ob ogle-

du tudi prepričala o naši kvaliteti. Obiskala je našo trgovino, kjer so ji podarili pulover z napisom Elan in par novih smuči RC. V času njenega obiska smo jo peljali tudi v tovarno obutve Alpina v Žireh, ogledala si je Postojnsko jamo in bila gost ljubljanskega TV studia. Žal nam je vse dni nagajalo južno in deževno vreme, tako da je šele zadnji dan pred odhodom lahko preiskusila nove Elanove smuči v Kranjski gori, kar ji je bilo v poseben užitek, saj je bilo takrat tam tudi Balkansko prvenstvo v smučanju in je lahko na strminah videla vse najboljše jugoslovanske tekmovalce.

Iztok Vrčon

Konstrukterji v TOZD Inštitut Elan

Bill Keenan, kanadski smučar z našimi smučmi — prejema Elanovo priznanje

40-letnica »Partizanskih smučin — Cerkno '45«

Logična posledica je, da proslavljanju 40-letnice »Partizanskih smučin — Cerkno 45« v februarju letos sledi proslava 40-letnice ustanovitve Elana — septembra v Begunjah.

Že gornji stavek pove vse. Zibelka Elana je v Cerknem na Primorskem in izhaja iz skromne smučarske delavnice IX. korpusa NOB 1944—1945. Januarja 1945 so bile tam prve smučarske tekme partizanov na okupiranem ozemlju. Praznik 40-letnice je namenjen prav spominu teh dogodkov, ki so edinstveni v zgodovini. Zato ni prav nič novo in ne čudno, če je Elan s tem dogodkom in samim Cerknim tako povezan. Ta povezanost je že tradicionalna, mnogo tesnejša pa je zadnjih nekaj let. To se odraža v večjih stikih in v obliki Elanove pomoči Cerknjanom. Pred mnogimi leti je Elan že brezplačno opremil njihovo telovadnico v novi osnovni šoli. Nekaj let sem pa je sopolisnik Sam. sporazuma, ki določa Elanov delež pri vsakoletnem proslavljanju spomina na ta dogodek. Ves čas je Elan tudi poleg ETE Cerkno pokrovitelj teh prireditev. Za praznik 40-letnice je bila izdana lična brošura, ki zajema spomine na te dogodke, katero je tudi Elan sfinanciral v znesku 200.000 din s tem, da smo od izdajatelja prejeli za naše potrebe 500 kom teh edicij. Elan pomaga šolskim otrokom v

Cerknem vsako leto tudi s smučarsko opremo. Tako upamo, da se dostojno odložujemo Cerknjanom in s tem kraju, ki nam je podaril Elan.

Letošnje prireditve ob 40-letnici dajejo praznovanju poseben pečat. Smučarska tekmovanja na novih smučiščih na Črnem vrhu nad Cerknim so zajela širši obseg. Trajale so od srede 20. februarja, do nedelje 24. februarja. Zajemale so biatlon za pripadnike JLA, veleslalom za cicibane in pionirje Primorske regije in za pripadnike JLA, TO in milice. Naslednji dan je bila štafeta 4 x 5 km za pripadnike JLA, TO in milico. V soboto slalom za Pokal republik in pokrajin, v nedeljo — zadnji tekmovalni dan pa veleslalom za Pokal republik in pokrajin, smučarski tek za borce NOV in veleslalom za borce NOV in starešine JLA in TO.

Vmes med tekmovalnimi dnevi pa je bila odprta razstava in predstavitev brošure »Partizanske smučine Cerkno 45«, ogled bolnice Franje za tekmovalce in vse sodelujoče, kulturna prireditev in partizanski miting v osnovni šoli, družabni večer v hotelu ETA, tovariško srečanje borcev NOV in gostov v hotelu ETA in zaključna slovesnost, podelitev priznanj tekmovalcem in koncert godbe LM iz Ljubljane.

S. K.

Z lastno mehanizacijo smo letos prihranili marsikak dinar pri čiščenju snega

Maškarje iz vrtca Begunje na obisku v Elanu

Pust, pust krivih ust . . .

Šahovska Aneta Gorenjske

D I P L O M A

Šahovska sekcija ELAN Begunje

za uspešno organizacijo 4 prvenstev

za doseženo _____ mesto

STAREJŠI PIONIRJI — STAREJŠE PIONIRKE

MLAJŠI PIONIRJI — MLAJŠE PIONIRKE

Zadovoljica _____, dne *16.02.1985*

Predsednik:
[Signature]

Šahovska sekcija Elan je uspešno organizirala šahovsko prvenstvo pionirjev osnovnih šol Gorenjske, kjer je nastopilo 95 otrok v 20 ekipah.

Inovacijska dejavnost v letu 1984

Lani je bilo prijavljenih v INDOK kar 42 inovacij, to je 40 % več kot leta 1983. Dejanskih odškodnin je bilo potrjenih na DS za 15 vlog, od lani prijavljenih inovacij pa je bilo realiziranih 15. Od teh 42 inovacij, prijavljenih lani, jih je prispelo iz posameznih TOZD naslednje število:

Smuči 13, DSSS 10, Športno orodje, Vzdrževanje in Inštitut po 5 in Plastika 4 ter Trgovina 0.

Avtorjev je 33, od tega 5 z visoko izobrazbo, 2 z višjo, 8 s srednjo in 18 z manj kot srednjo.

Delavski sveti so potrdili odškodnine v vrednosti 780.173,54 (ca. 7 % od prihranka), čista gospodarska korist (prihranek) pa je znašala 11.180.003,58 din. Samo za 3 inovacije je bila potrjena odškodnina povšalno. Po TOZD pa so podatki o izplačanih odšodninah in prihranku naslednji: SM — 623.644,64, 8.816.491,78 (prihranek); Š.O. — 93.005,74, 992.747,80 (prihranek); PL — 10.000,00 (prihranek); VZD. — 53.523,16, 1 milijon 370.764,00 (prihranek).

Praktičnih nagrad v tem letu nismo podelili.

Na razpis za nagrade in priznanja Občinske raziskovalne skupnosti Radovljica smo poslali 4 inovacije, ki so dosegale največji prihranek v letu 1983. Z eno teh inova-

cij, tisto, ki je dosegla največji prihranek v letu 1983, smo kandidirali za inovatorja leta pri Republiškem sindikatu gozdarstva in lesarstva. Avtorji te inovacije so tudi prejeli priznanje za INOVATORJA LETA.

Oktober smo sodelovali na dveh razstavah in sicer na občinski razstavi inovacijskih dosežkov s 4 predlogi organizirane inovacijske dejavnosti in 5 predlogi od množične inovacijske dejavnosti ter na 10. bienalu industrijskega oblikovanja v Ljubljani, kjer smo razstavili 4 eksponate in tudi dobili častno pohvalo za VSS smuči.

Na zveznem zavodu za patente so bili prijavljeni trije Elanovi modeli (letvenik in dvakrat VSS smučka), poleg tega pa je bila na podobne naslove VSS smučka prijavljena tudi v štiri druge države.

Komisija za izume in tehnične izboljšave DO je imela v preteklem letu 10. sej. Z željo vzbuditi inovacijsko dejavnost so bila načrtovana tudi določena sredstva kot nagrada najuspešnejšim inovatorjem ter za organizacijo strokovnih ekskurzij. Na sejah je bilo posredovanih tudi 15 predlogov za spremembo Pravilnika o inovacijski dejavnosti.

Tone Stare

delavski svet
Lesnina tozd Tapetništvo Radovljica
podeljuje ob 30. obletnici

Priznanje

Elanu

Begunje

za dolgoletno sodelovanje

Direktor
Dimitrij Krjavor

Predsednik DS tozd
Miran Mencinger

Radovljica, 11. 1. 1985

TVD Partizan Begunje v pravih rokah

Perko Gabrijel, roj. 9. 3. 1923 se je v športno udejstvovanje vključil s smučanjem 1932 leta z mnogimi sovrstniki kot član smučarskega kluba Begunje. Klub je bil ustanovljen leta 1928 in je v eni od svojih na-

log na ustanovnem obnem zboru sprejel sklep o pridobitvi čim več novih — mladih članov. V njem je aktivno sodeloval do leta 1941. Leta 1939 je sodeloval pri ustanovitvi atletskega športnega društva »Kraljiček« v Begunjah. V njem je bil aktiven v tekih na smučeh in obenem opravljal funkcijo blagajnika. Po osvoboditvi se je po povratku iz JLA vključil v športno društvo »Prešeren« v Radovljici. V JLA je v letih 1945—1946 v Kranjski gori v tečaju prve smučarske čete za bodoče inštruktorje in ob zaključku tečaja na tekmovanju v slalomu, v teku za posameznike in patrolnem teku dosegel mesto armijskega prvaka. V času študija je do leta 1952 vodil v zimskih počitnicah smučarske tečaje v Begunjah za šolsko mladino. Leta

1952 je opravil tečaj za učitelje smučanja in položil izpit za smučarske učitelje. Od leta 1953 do danes je vsako leto vodil tečaje smučanja za osnovno šolsko mladino v Begunjah in v letih 1966—1980 tudi za učence Srednje tehniške šole v Kranju, kjer je služboval kot profesor. V vseh letih je vodil okrog 50 tečajev ali skupno blizu 300 dni. Vse tečaje je kot pedagoški delavec vodil v času polletnih počitnic.

Do danes je sodeloval v

TVD PARTIZAN Begunje in bil član upravnega odbora in zdaj opravlja funkcijo predsednika.

Za svoje delovanje je kot smučarski učitelj prejel od Zbora smučarskih učiteljev pri SZ Slovenije ZNAK smučarskega učitelja z bronastim in srebrnim vencem, za dolgoletno delo na področju telesne kulture pa priznanje telesnokulturne skupnosti Radovljica in zlato Bloudkovo značko.

F. C.

Poročilo o prodaji v letu 1984

Čolni, jadralna letala

Skupna eksterna realizacija v letu 1984 je znašala 442.616.458 din, kar je 104 % več kot leto poprej. Plan je bil dosežen 96 %, vendar bi bil lahko presežen, če ne bi bilo ob koncu leta nekaj težav pri proizvodnji jadralnih letal in streh za avtomobile.

Cene na domačem trgu smo povečali realno za 35 % v povprečju, medtem ko so se na inozemskem trgu povečale nominalno za 10 %, realno pa še za spremembo kurza dinarja, tako da so bile dejansko do 30 % večje kot na domačem trgu.

Izvoz se je v primerjavi s preteklim letom podvojil, zaostali pa smo za planom, ker je bilo izvoženo nekaj letal manj od predvidenih, pri čolnih pa nam je določene težave pri izvozu povzročala tudi neenakomerna kvaliteta, tako da nismo imeli vedno na zalogi dovolj kvalitetnih čolnov za izvoz.

Glavne značilnosti pri prodaji v letu 1984:

a) Letala — še vedno se skoraj vsa proizvodnja izvozi, ker domači klubi ne razpolagajo z dovolj sredstvi za nakup, medtem ko pogovori o vključitvi Elana v fond za razširitev in obnovo materialne baze pri VSJ potekajo že od samega začetka proizvodnje letal v Elanu, pa še vedno ni nobenih rezultatov. Izvoz na osnovi začasnega uvoza materiala nam sicer zmanjšuje višino deviznih prilivov, vendar je v devizni bilanci ugodnejši od klasičnega izvoza.

b) Čolni — Na domačem trgu se je prodaja zaradi ne-

ustrezne politike cen, ki jo je vodila naša vlada in zaradi padca kupne moči potrošnikov v primerjavi s prejšnjimi leti zelo zmanjšala. Zato pa se je povečal izvoz, kar je tudi rezultat intenzivnejšega nastopanja na tujih trgih (sejmi v Genovi, Parizu, Amsterdamu in Friedrichshafnu). Povečala se je prodaja v Franciji in Švici, novega zastopnika z zelo ambicioznimi načrti pa smo dobili tudi v Avstriji.

V sami usmeritvi prodaje smo ločili prodajo motornih čolnov od prodaje večjih jadralnic (Elan 31). Na domačem trgu smo dosegli velik uspeh, medtem ko se bomo na tujih predstavili šele v letu 1985.

c) Deli za avtomobilsko industrijo — v letu 1984 se je prvič pojavila stagnacija v prodaji in kaže se tudi tendenca upadanja. Zato smo začeli iskati proizvod, ki bo zapolnil vrzel, ki bo nastala z zmanjšano prodajo delov za avtomobilsko proizvodnjo.

Struktura prodaje v letu 1984 se je spremenila:

vse manj je manjših čolnov, ki se proizvajajo na zalogo in prodajajo sezonsko, pomembnejši delež pa zavzemajo jadralna letala (večje količine) in pa veliki objekti (jadralnica ELAN 31), ki se izdelujejo po naročilu, tako da so se zaloge gotovih izdelkov bistveno zmanjšale.

Nov proizvod, ki smo ga v letu 1984 uspešno plasirali na jugoslovansko tržišče, je jadralnica Elan 31.

Janez Sekovanič

rija, Ptuj, telovadnice Ljubljanskega samoprispevka), kjer največji del pričakujemo v letu 1985. V teh grupi predstavljajo zelo pomemben delež drobna naročila s strani šol, društev (Zamenjava iztrošene opreme). Financiranje teh dejavnosti pa je bilo lani že kritično in se to tudi odraža v zmanjšanem obsegu teh naročil. Prodali smo rekordno število pomirnih tribun (3.560 sedežev) v sedmih telovadnicah in 23 pregradnih sten. Elastan smo položili v 24 telovadnicah skupaj 11.350 m², kar je manj kot predhodno leto, vendar je ostalo nekaj objektov nepoloženih, ker niso bili pripravljeni. Montaža je bila večja od planirane, tako vrednostno, kot tudi količinsko, saj je bilo dela celo preveč za štiri ekipe, s katerimi smo montirali preko celega leta.

Prodaja reševalnih naprav je bila pod planom za 4 %. Vzrok je v spremenjeni strukturi izdelanih lestev in v manjši izdelani količini od planirane. Naročil za lestve je bilo lani dovolj, odprta naročila ob koncu leta so bila celo 80 % vseh planiranih lestev v letu 1985.

Pri pasovih je bila prodaja na ravni planirane (A pas 5.723 in B pas 1.889). Nismo pa uspeli prodati vseh spustnic, predvsem odprtih. Povečanje cen repromateriala v sredini leta je narokovalo povečanje prodajnih cen, kar je povzročilo upadanje naročil, predvsem za dražje izvedbe.

Širokopotrošni izdelki, katerih prodajo smo prepustili TOZD-u Trgovina in Slovenijašportu Ljubljana, je bila v porastu, posebno še v drugi polovici leta, ko smo prešli na maloprodajne cene in s

tem še bolj vspodbudili interes trgovine.

Prodaja smučarskih palic je bila večja od planirane in je znašala skupno 66.230 parov

Lahko pa bi bila tudi večja, če ne bi prišlo do kasnitve izdelave palic Ø 16 v izvedbi s sitotiskom.

Prav pri sezonskih izdelkih bo v bodoče potrebno bolj paziti, da bo do pričetka sezone na razpolago kompletna kolekcija, proizvodnja pa končana do najkasneje sredine sezone.

Izvoz v preteklem letu ni zadovoljil naših pričakovanj. Kljub temu, da smo vložili napore pri obdelavi tržišč, prednost pri proizvodnji in odpremi, pa planirani konvertibilni izvoz nismo dosegli. Izpad prodaje je bil predvsem pri olimpijskih ročkah (ni bilo tenderjev), manjšem povpraševanju po tekmovalnem orodju in nerealizacije prodaje v Italijo ter neizdelani seriji trimletov. Cene, ki jih dosegamo na tujih trgih, so enake kot predhodno leto, vendar zaradi stroškov, ki pri nas naraščajo hitreje, so cene vse manj sprejemljive. Pri nekaterih izdelkih, kot sani Davos, ki smo jih osvojili predvsem zaradi delnega izvoza, že samo cena materiala presega doseženo prodajno ceno in s tem se zapira možnost izvoza.

Izvoz za klirinško tržišče smo presegli za 10 %, izgledi pa so bili predvsem za palico boljši, vendar so to vse vezani posli (blagovna menjava) in, ker ni bilo protidobave, ni prišlo do več poslova. Izvažamo predvsem smučarske palice in deloma telovadno orodje. Cene ki jih dosegamo v izvozu so višje kot na drugih tržiščih, zato je za nas ta izvoz zelo zanimiv.

Janez Hribar

Prodaja športnega orodja

Skupna prodaja na domačem trgu in izvozu v letu 1984 je bila v primerjavi s prvotno postavljenim planom dosežena z indeksom 120, primerjava s korigiranim planom pa je indeks 100,5. Na domačem trgu je bilo doseženo 88 % vse prodaje. Prodaja po republikah in primerjava s postavljenim planom je sledeča: Slovenija 108,7 %, Hrvaška 90,2 %, Severna Srbija 87,2 %, Južna Srbija 142,8 %, BIH 154,3 %, Makedonija 123,7 % in Črna gora 65,7 %.

Delež republike v skupni prodaji se zmanjšuje pri Sloveniji, Hrvatski, Severni Srbiji in Črni gori, povečal pa

se je pri BIH, Južni Srbiji in Makedoniji.

Največji del prodaje še vedno odpade na opremo telovadnic (46 %). Po več let veljavnem zakonu o prepovedi vlaganja v negospodarske investicije, je bil v letu 1984 isti ukinjen, poznali pa so se učinki tega zakona iz preteklih let v bistveno manjšem obsegu izgradnje novih objektov, kar vsled dolgega ciklusa gradnje (od projekta do izgradnje) lahko pričakujemo tudi v naprej. Kljub temu pa smo kompletno opremili 48 večjih telovadnic, med njimi tudi rekordno velike (TOŠ Maribor, Pucarevo, Tuzla) in pričeli z opremo nekaterih objektov (Skende-

O prodaji TOZD Smuči in TOZD Trgovina prihodnjic

NOVICE

— Lesni sejmi 1985:
15.—21. 5. 1985, Hannover, LIGNA
09.—14. 8., Celovec, HOLZ-MESSE
21.—25. oktobra, Sarajevo, 8. mednarodni lesni sejem (informacije o drugih sejmih se dobijo v INDOKu)

— Na 46. seji komisije za inovacije je bilo predlagano 2. izplačilo avtorju inovacije z naslovom: NOVA IZVEDBA ZGOR. ALU ROBNIKOV — Rupar Stanetu, ki je v

drugem letu koriščenja te inovacije prihranil 1.534.012 dinarjev.

— Letos je bilo prijavljenih na komisijo za inovacije 5 predlogov (3 uporabni v Smučariji, 1 v VZD in 1 v Š.O.).

— Na eni izmed naslednjih sej (marec 85) komisije za inovacije bodo obravnavane in dokončno oblikovane spremembe na področju množične inventivne dejavnosti v Elanu v smislu poizvitve te dejavnosti.

Letno poročilo službe varstva pri delu

V lanskem letu se je v naši delovni organizaciji zgodilo 48 nesreč pri delu. Glede na število zaposlenih v letu 1984, ki je znašalo 1184 zaposlenih, znaša odstotek nesreč pri delu 4,1. Zaradi nesreč pri delu je bilo izgubljenih 776 delovnih dni.

Če podatke o nesrečah pri delu za lansko leto primerjamo z gibanjem nesreč v letu 1983 lahko ugotovimo, da se je število nesreč povečalo. Če primerjamo gibanje odstotka nesreč pri delu pa lahko ugotovimo pozitivne rezultate, saj je odstotek nesreč izpod 5 % dokaj ugoden v primerjavi z gibanjem nesreč v lesni industriji v naši republiki. Po podatkih inšpekcije dela se ta odstotek giblje med 8 in 9. V lanskem letu smo imeli v glavnem lažje nesreče pri delu, razen ene nesreče, ki se je dogodila v mesecu marcu v TOZD Športna orodja v kovinskem oddelku. Delavcu je pri struženju na stružnici obdelovanec močno poškodoval levo roko nad zapestjem.

I. Analiza nesreč

1. Gibanje nesreč po kvalifikacijski sestavi ponesrečencev:

NK	PK	KV	VK	Skupaj
8	24	13	3	48

Iz prikazanih podatkov je razvidno, da se je ponesrečilo največ PK in KV delavcev, kar je tudi razumljivo z ozirom, da so navedeni delavci zaposleni predvsem na strojih in napravah, kjer je večja možnost za poškodbe pri delu. Ta podatek nam tudi prikazuje, da so stroji in naprave največji vzrok nesrečam pri delu.

2. Gibanje nesreč po dnevih v tednu:

ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	Skupaj
9	13	7	9	7	3	48

Medtem, ko je bilo v lanskem letu največ nesreč v petek, je v minulem letu bilo največ nesreč v torek. Po podatkih iz vrsto let nazaj običajno izstopajo ponedeljek, torek in petek.

3. Gibanje nesreč po urah nastanka:

1	2	3	4	5	6	7	8	Skupaj
2	16	13	2	6	6	2	1	48

Iz podatkov je razvidno, da je največ poškodb v drugi in tretji uri dela, medtem ko pa je bilo za prejšnja leta značilno, da je bilo največ nesreč po malicah, to je v peti uri dela.

4. Gibanje nesreč po spolu:

moški	ženske	skupaj
32	16	48

Razmerje števila nesreč pri delu med obema spoloma je v zadnjih letih skoraj enako, še enkrat več se ponesreči moških. Čeprav je v delovni organizaciji razmerje zaposlenih približno enako, se moških poškoduje še enkrat več, kar je delno razumljivo, saj opravljajo bolj zahtevna in nevarna dela.

5. Gibanje nesreč po TOZD in DSSS:

SM	ŠO	PL	TR	IE	VZ	DSSS	Skupaj
26	9	8	—	1	4	—	48

Medtem ko je bilo v lanskem letu največ nesreč v TOZD Smuči in TOZD Športna orodja, v preteklem letu izstopa TOZD Plastika, kjer je poraslo število nesreč v primerjavi s številom zaposlenih. Ostali TOZD oz. DS SS ne izstopajo.

6. Gibanje nesreč po viru — načinu nastanka:

stroji in transport naprave in gibanje	padci	ročno orodje	ostali vzroki	Skupaj
17	13	9	7	48

Iz podatkov je razvidno, kot že vrsto let nazaj, da je največ nesreč na strojih in napravah. Opaža pa se tudi, da je so-

razmerno veliko nesreč pri gibanju in transportu ter zaradi raznih padcev.

7. Gibanje nesreč po vzrokih nastanka:

nevaran način dela	povečana nevarnost	kršenje var. predpisov	pomanj- kljiva zaščita	ostali vzrok	Skupaj
21	11	8	4	4	48

Čeprav je razumljivo, da je vzrokov za nastanek nesreč največ v nevarnem načinu dela in povečani nevarnosti, je potrebno vseeno opozoriti, da je vse preveč nesreč zaradi kršenja varnostnih predpisov.

Prikazana analiza nesreč nam prikazuje gibanje nesreč v lanskem letu iz različnih pogledov. V kolikor podrobneje analiziramo posamezne vrste vzrokov in pokazateljev lahko zaključimo, da bi z ustreznimi varnostnimi in drugimi ukrepi lahko število nesreč zmanjšali, seveda ob sodelovanju vseh, ki so odgovorni za varstvo pri delu v naši delovni organizaciji.

Obstajajo objektivni faktorji kot so nevarni stroji in naprave, slabši pogoji dela v nekaterih oddelkih, pomanjkljivosti, ki izvirajo predvsem iz zahtevnosti dela, vendar bi se veliko nesreč pri delu lahko preprečilo, če bi dosledno upoštevali vse predpise in navodila za varno delo.

B. Z.

Redni letni občni zbor IGD Elan

V soboto, 19.1.1985 je bil 35. letni občni zbor IGD Elan. Udeležilo se ga je nad 70 članov društva in gostov:

Predstavniki Občinske gasilske zveze Radovljica — tov. Reš Janez, SIS za požarno varnost Radovljica — tov. Legat Niko, od medobčinske požarne inšpekcije tov. Hrovat Bojan, predstavnik DO Elan tov. Vinko Bogataj in DPO DO Elan Sitar Rok, ter predstavniki pobratenih društev GD Bukošek in IGD BPT Tržič, ter iz naslednjih GD: Begunje, Brezje, Mošnje, Hlebce, Radovljica, Smokuč, Podgora in industrijskih GD Slovenjajles Brežice, Papirnica Vevče in Slovenjajles Radomlje.

Občni zbor je potekal v znamenju dveh pomembnih jubilejev, 40-letnice DO Elan in 35-letnice našega industrijskega gasilskega društva. Datuma sta tesno povezana z razvojno potjo naše DO.

Gasilsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1950, potem ko je katastrofalni požar uničil takratno tovarno.

Od takrat pa do danes se je mnogo spremenilo, saj smo se iz nekdanje obrtne zadrage razvili v sodobno podjetje, ki slovi že po vsem svetu.

Tudi gasilska organizacija skuša slediti razvojni poti DO, zlasti na področju preventive, zaščiti najbolj ogroženih delovnih mest z avtomatskimi napravami za gašenje, zagotoviti zadostno število RG aparatov, usposobiti vse zaposlene z ravnanjem RGA in v gasilske vrste vključiti čim več mladine in žena ter jih usposobiti za akcije v slučaju požara ali naravnih nesreč.

V zadnjih petih letih je bilo za potrebe požarne varnosti DO vloženo veliko sredstev. Naj navedem samo glavne pridobitve: Novo gasilsko orodništvo, črpalno po-

Občni zbor IGD Elan

stajo z električno in bencinsko črpalko in 45.000 l bazen, preurejena zapornica 400.000 l požarnega bazena, avtomatske naprave na CO₂ v TOZD Plastika in v lakirnicah TOZD Smuči, napravo za gašenje odpraševalnih filterov v TOZD Plastika itd.

V planu za letošnje leto pa je izdelava projekta za kompletno zavarovanje cele tovarne.

Čeprav IGD Elan deluje že 35 let pa vendarle nismo brez problemov. V društvu nam primanjkuje mladih. Probleme imamo tudi z izvedbo tečaja za naziv gasilec, čeprav vsi vemo da je to osnovni pogoj za delo v operativni.

V imenu DO je pozdravil občni zbor direktor TOZD Smuči — tov. Vinko Bogataj. Podal je kratek opis stanja v Elanu. Med drugim je dejal, da je dobršen del proizvodne opreme dokaj iztrošene, da bo potreben pogostejši poseg popravil v proizvodnih prostorih in zato računa na še večjo budnost gasilcev.

Predstavnik SIS za varstvo pred požarom tov. Niko Legat je poudaril, da bo potrebno izpopolniti načrt

požarnega varstva. Predstavnik medobčinske požarne inšpekcije tov. Bojan Hrovat se je kritično dotaknil stanja v nekaterih obratih ob zadnjem požarnovarnostnem pregledu, zlasti v TOZD Plastika.

Predstavnik Občinske gasilske zveze Radovljica je pozdravil občni zbor in zaželel še nadaljnjih uspehov. Poveljniku našega društva tov. Francu Arhu je podelil Občinsko gasilsko priznanje II. stopnje.

Značke za dolgoletno službovanje v gasilski organizaciji pa je podelil naslednjim članom:

Za 30-letno delo tov. Mikič Vladu in Resman Andreju.

Za 10-letno delo pa: Stritih Daši, Jesenšek Veri, Mihelič Lidi, Knežević Kati, Blažič Francu in Mikič Ladu ml.

Občni zbor so pozdravili tudi predstavniki pobratenih društev GD Bukošek in IGD BPT Tržič in predstavniki ostalih gasilskih društev.

Ob koncu občnega zbora je bil sprejet sklep, da se generalnemu direktorju tov. Dolfetu Vojsku, ki je v bolnišnici, pošlje telegram z željo po čimprejšnji ozdravitvi.

Andrej Resman

temeljne kandidacijske konference za predsednika skupščine občine Radovljica in predsednika Zbora združenega dela, akcijo članske izkaznice, družbenopolitično usposabljanje za člane IO osnovnih organizacij, organizirali smo piknik v Krpinu, ogled slalomskih tekme na Zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu, praznovanje, oziroma obdaritev žena za 8. marec, prodajo smuči III. vrste, srečanje z Elanovi mi upokojenci, pripravili, obravnavali in sprejeli smo pravilnik Blagajne vzajemne pomoči. Po sklepu občnega zbora smo tov. Rudi ju Finžgarju, ustanovitelju Elana podelili naziv ČASTNI ČLAN ELANA, izvedli smo anketo »KAKO POVEČATI PRODUKTIVNOST«, vendar strokovne službe do danes še niso pokrenile nobene akcije v zvezi z rezultati. V sodelo-

je Konferenca osnovnih organizacij sindikata pričela izdajati Informacije. Problematiko informiranja članov Sindikata smo obravnavali na eni izmed 15 sej, kolikor smo jih imeli v letošnjem letu in si bili enotni, da članstvo zelo slabo oziroma skoraj nič ne obveščamo o svojem delu. Precejšen del nezaupanja v delo sindikata gre gotovo na račun neinformiranosti. V bodoče se bo v teh informacijah odražalo celotno življenje sindikata, saj samo informiran član pri sprejemanju različnih pomembnih odločitev lahko tudi aktivno sodeluje.

Vsi samoupravni akti, ki uravnavajo življenje v našem družbenopolitičnem sistemu, pripisujejo sindikatu eno ključnih vlog pri sprejemanju pomembnih odločitev v življenju delovne organizacije.

Družina Moschitz med izvajanjem kulturnega programa

Z letnega članskega sestanka konference sindikata

Letnega članskega sestanka sindikata, ki je bil 29. 12. 1984 v prostoru Kazine hotela PARK na Bledu, se je udeležilo 350 članov sindikata in 30 naših sodelavcev iz Brnce.

Po dnevnem redu so si sledile sledeče zadeve: poročilo o delu sindikata v letu 1984, poročilo blagajnika sindikata, poročilo blagajnika Blagajne vzajemne pomoči, poročilo nadzornega odbora, volitev tajnika sindikata, razprava ter sprejem delovne usmeritve za leto 1985.

Poročilo o delu sindikata, ki ga objavljamo v celoti, je podal predsednik KOOS tov. Vidic Zdravko.

»Za nami je spet leto dni sindikalnih aktivnosti, ki so v glavnem potekale preko Konference osnovnih organizacij sindikata, saj so bile v obravnavi v glavnem zadeve, ki se tičejo celotne delovne organizacije, z izjemo nekaj sestankov po temeljnih organizacijah, kjer so obravnavali povsem tozgodovske probleme.

Polagati račun za opravljeno delo je težko, saj je delo

odvisno od aktivnosti in opravljenih nalog, v našem primeru izvršnih odborov, konference, in ne nazadnje tudi od celotnega članstva.

Če sedaj primerjamo delovno usmeritev za mandatno obdobje 1984—1985, lahko ugotovimo, da smo se je v glavnem držali in jo izvajali in smo bili prisotni na vseh področjih, od samoupravnih odnosov, socialne politike, kulture ter športa in rekreacije.

Na kratko bi navedel najpomembnejše zadeve, katerim smo v tem letu namenili največ pozornosti.

Na skupni sejah z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami smo aktivno sodelovali pri pripravah na referendumu v zvezi s spremembo Samoupravnega sporazuma in Pravilnikov o delitvi OD, obravnavali smo zaključne račune, tako delovne organizacije kot tudi naših zunanjih obratov, aktivno smo sodelovali pri sprejemanju družbenega plana občine Radovljica.

Izvedli smo priprave za volitve v samoupravne organe,

vanju s socialno službo in Komisijo za družbeni standard smo pripravili predloge za brezplačno letovanje naših delavcev, sodelovali smo pri pripravi delovnega koledarja, obiskali smo naše sodelavce, ki so že dalj časa na bolniški in jih obdarili s priložnostnim darilom, organizirali smo več športnih tekmovanj in sodelovali na tekmovanjih v občinskem merilu ter organizirali več kulturnih akcij — ogled kulturnih prireditev v Ljubljani, v avli upravne stavbe pa več likovnih razstav. Na predlog sindikata in ostalih družbenopolitičnih organizacij je bil na delo sprejet referent za družbene dejavnosti, ki v glavnem že skrbi za delo sindikata. Dela na tem področju je bilo namreč že toliko, da je bilo nemogoče, da bi ga kdo lahko opravil poleg svojih delovnih dolžnosti.

Poleg vsega tega pa je bilo opravljenih še veliko drugih sprotnih nalog.

Posebej bi rad omenil še eno novost. Kot ste v zadnjem času verjetno opazili,

Žal je v praktičnem vsakodnevem življenju delovne organizacije glas sindikata še vedno veliko prešibak. Veliko bolj pogumno, zavzeto in odgovorno bi se moral prav preko sindikata odražati interes vseh zaposlenih.

Ob koncu bi rad poudaril, da sindikat nismo samo jaz kot predsednik Konference in predsedniki izvršnih odborov po TOZD, ampak smo sindikat vsi člani. Zavedajmo se, da bomo imeli tak sindikat, kakršnega bomo s svojim delom naredili in upam, da bo v prihodnjem letu več sodelovanja tako s strani članstva kot tudi vodstva delovne organizacije.

»Vsem, ki ste karkoli prispevali k delu sindikata, se v imenu Konference sindikata iskreno zahvaljujem!«

Poročila so podali tudi blagajnik sindikata, blagajnik Blagajne vzajemne pomoči in predsednik nadzornega odbora.

Kot je razvidno iz poročila predsednika, je bil na novo zaposlen na dela »referent

(Nadaljevanje na 18. strani)

Z letnega članskega sestanka Konference sindikata

(Nadaljevanje s 17. strani)

za družbene dejavnosti», tov. Rauh Bojan, sicer po poklicu diplomirani sociolog, ki bo v bodoče opravljal večino nalog, ki izvirajo iz dela sindikata. Tov. Rauh je bil z večino glasov tudi izvoljen za tajnika sindikata.

Sprejeta je bila tudi delovna — programska usmeritev za leto 1985. Le-ta je nastala na podlagi dosedanje aktivnosti, na podlagi programov, ki so jih osnovne organizacije sprejele v preteklih letih in na podlagi programa Občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica, ostaja pa enaka, kot je bila sprejeta na lanskoletnem občnem zboru, objavljena pa v našem glasilu SMUČINA (januar, februar, marec 1984).

Podrobnosti na tem mestu ne bi navajali, navedli bomo le posamezna področja, kjer bomo v tem letu prisotni. Kot temeljna naloga bo usklajevanje posameznih interesov med delavci, usklajevanje interesov med posamezniki in splošnim družbenim interesom ter preprečevanje nastajanja konfliktnih situacij in vključevanje pri reševanju le-teh. Sodelovali bomo pri:

- delovanje v smeri zagotavljanja dolgoročne programa ekonomske stabilizacije,

- razvijanju in uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov,

- planiranju in zasledovanju rezultatov poslovanja,

- razporejanju dohodka za osebne dohodke, delitev po delu in rezultatih dela,

- uresničevanju nalog na področju socialne politike, zdravstva, varstva in zaposlovanja,

- področju izobraževanja in družbenopolitičnega usposabljanja,

- šport, rekreacije in delovnih tekmovalij,

- informiranja in obveščanja in

- na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Poudariti pa je treba, da bodo vse aktivnosti sindikata potekale v znamenju 40-letnice Elana, za kar je že pripravljen program, ki se že izvaja.

Prisotnim je spregovoril tudi glavni direktor tov. Dolf Vojsk, ki je ob koncu govora vsem prisotnim zaželel obilo uspeha in zdravja v letu 1985.

Po opravljenem uradnem delu so nam večer popestrili naši sodelavci iz Brnce: tamburaši iz Šentjanža, člani Slovenskega prosvetnega društva iz Brnce in gospod Moschitz Willi s svojo družino, katerim se na tem mestu še enkrat lepo zahvaljujemo.

Po delu zabava, pravijo. In tako je bilo tudi tokrat. Osebe hotela PARK nam je pripravil odlično večerjo, poskrbljeno pa je bilo tudi za ples. Ob zvokih prijetne glasbe in ob kozarčku pijače, je večina prisotnih vztrajala do zgodnjih jutranjih ur. Z. V.

Tamburaši iz Šentjanža na Koroškem (v ozadju predsedstvo občnega zbora)

Kvaliteta v letu 1984

Elan ima zelo širok proizvodni program, zato se o cenah o kvaliteti lahko poda samo po posameznih področjih.

TOZD Smuči

Analize za preteklo leto kažejo, da je procent slabe kvalitete približno takšen kot leto dni pred tem. Treba je omeniti, da je leta 1983 bil pri proizvodnji alpskih smuči dosežen najnižji procent slabe kvalitete v nekaj zadnjih letih. Pri alpskih smučeh se je v letu 1984 nadaljeval pozitiven trend zmanjševanja procenta napak, ki so posledica slabega dela pri sestavi smuči, lepljenju in pripravi elementov. Udeležba teh napak se je znižala s 53 % v letu 1983 na 39 % v letu 1984. Udeležba napak, ki so povezane s konstrukcijo smuči, tehnologijo, stanjem strojev in opreme ter kvaliteto priprave lesenih delov za smuči se je povečala z 29 % na 41 %. Slabe kvalitete zaradi obdelave smuči (od lepljenja do finiša) je za malenkost več kot v letu 1983. S procentom slabe kvalitete pri dražjih tekaških smučeh ne moremo biti zadovoljni, ker je že drugo leto zapovrstjo prevelik.

In kakšno kvaliteto smo pošiljali kupcem?

Kupci so v glavnem zadovoljni s kvaliteto, ki jo dobijo, tako da z nekaterih tržišč ni bilo nobenih pripomb. Z določenih tržišč so prihajale pripombe, tako da je služba kakovosti morala tudi spreminjati kriterije kvalitete.

Zavračanja pošiljk smuči zaradi neustrezne kvalitete v letu 1984 ni bilo. Reklamacije napak, ki se pokažejo na smučeh v toku uporabe so ostale na ravni prejšnjih let.

S kvaliteto TOZD Smuči bi torej lahko bili zadovoljni, saj ni prišlo do poslabšanja na nobenem področju. Po drugi strani pa ima ta TOZD v primerjavi z ostalimi TOZD zelo visoke stroške zaradi slabe kvalitete, ki pa so posledica specifičnosti proizvodnje, izdelka in prodaje.

Kvaliteta smuči v Brnci (ki je pod določenim nadzorom kontrole iz Begunj) je v letu 1984 bila na sprejemljivem nivoju. Lahko rečemo, da je po doseženi kvaliteti bilo to leto za Brnco najuspešnejše do zdaj.

TOZD Športno orodje

Kvaliteta izdelkov iz tega TOZD je bila v glavnem v redu. Kvaliteta lestev, ki jih lesni oddelek izdeluje za izvoz je bila na ustreznih ravni. Tudi za druge izdelke, ki jih proizvaja TOZD ŠO lahko ugotovimo, da so bili na sprejemljivi ravni, če seveda upoštevamo zmožnosti proizvodnje in tržišče, kamor so ti izdelki namenjeni. Možnosti za dvig kakovosti v tem TOZD so še, na nekaterih področjih pa vseeno brez dodatnih vlaganj (investicije) ni pričakovati boljše kvalitete.

Kvaliteta in količina lesa za lesni oddelek sta iz leta v leto bolj problematična, kar se nujno odraža tudi pri kvaliteti končnega izdelka. Število reklamacij se je v letu 1984 zmanjšalo.

TOZD Plastika

Proizvodni program bi lahko razdelili na čolne, jadnice in kabine za VW avtomobile. Kvaliteta čolnov je bila na zadovoljivem nivoju, tako da je TOZD tudi izvozne obveznosti izpolnil, čeprav ne brez težav. Kvaliteta jadrnic je v celoti gledano v redu.

»Elanovke«

Je zima prišla. Na strmi breg nas vabi vsak dan, srebrni sneg. Saj lepšega ni, kot smuk iz planin. Za tebe, za mene, za vse iz dolin.

*»Elanovke, po snegu drse
Elanovke, nas varno vodé«.*

Smo smučarji si prijatelji postali, prav kmalu pri kapljici. Tam v koči prijetni najdemo se zapojemo si pesem, ki se glasi:

*»Elanovke, po snegu drse
Elanovke, nas varno vodé«.*

Zdaj zadnji še smuk, na licih smeh. Pritisnil je mraz, zaškriplje sneg. Zasliši se klic od daljnih strmin, odmev se razlega, tja dol do dolin:

*»Elanovke, po snegu drse
Elanovke, nas varno vodé«.*

Lenčka Kupper
(koroška Slovenka
iz Šentjanža)

Pri novi veliki jadrnici E-31 so zahteve po kvaliteti postavljene izredno visoko. Po začetnih težavah, ko se je praktično takoj po izdelavi prototipa začela serijska proizvodnja je kvaliteta dosegla sprejemljiv nivo. Kvaliteto kabin za VW lahko ocenimo kot zadovoljivo samo v zadnjih štirih mesecih. Ta izredno zahteven izdelek zahteva pri izdelavi maksimalno

tehnološko in organizacijsko disciplino. Zaradi raznih vzrokov pridejo obdobja, ko se začne ta zahtevnost podcenjevati in takoj nastopijo težave pri kupcu. Enako kot za TOZD ŠO tudi pri TOZD Plastika ocenjujem, da se kvaliteta še lahko dvigne s to razliko, da tu ni potrebno dodatnih vlaganj v objekte, ampak v organizacijo in kadre. **Mladen Krmpotić**

Upokojili so se ...

IVAN LINDIČ, TOZD Vzdrževanje, doma iz Hraš pri Lescah se je zaposlil v Elanu 13. 9. 1961 in mu ostal zvest vse do svoje invalidske upokojitve 25. januarja letos. Ves čas, torej več kot 23 let je opravljal vzdrževalna dela, najprej kot zidar, zadnja leta pa kot vzdrževalec smetišč.

PAPLER VALENTIN, TOZD Plastika, doma iz Begunj, zaposlen v Elanu skoraj polnih 30 let. S 25 leti se je oktobra 1955 zaposlil v Elanu kot delavec pri izdelavi smučí, bil je kontrolor, opravljal je mizarska dela v TOZD Športno orodje, zadnja leta pa je delal v TOZD Plastika, najprej kot modelar čolnov in nazadnje kot samostojni servisni delavec.

RESMAN ERNA, TOZD Športno orodje, doma iz Begunj je dočkala svojo starostno upokojitev 18. februarja

letos. V Elan je prišla 22. 1. 1963. Ves čas je vestno opravljala pomožna plesarska dela.

VOLČANŠEK VIDA se je redno upokojila 10. januarja letos. V Elanu je združevala delo 31 let. Eno leto od tega v kovinski delavnici in dve leti v sedlarski delavnici, zadnjih 28 let pa kot telefonistka.

Bila je vseskozi vestna in pridna delavka ter prijetna, vedno vesela tovarišica.

ZUPAN ANICA — redna upokojitev po 30 letih zaposlitve v Elanu. Vseskozi je delala v meznem oddelku, najdlje kot knjigovodja osebnih dohodkov, zadnja leta pa kot finančni kontrolor v gospodarskem sektorju. Njena vestnost in pedantnost pri delu je bila izredna. Bila je priljubljena med sodelavci.

Vsem skupaj želimo čimveč osebne sreče, predvsem pa trdnega zdravja!

ZAHVALA

Sodelavcem Telovadnega orodja se lepo zahvaljujem za pozornost in darilo ob odhodu v pokoj

Erna Resman

Uc Jurica pri delu v kemijskem laboratoriju inštituta

Dragi Franc Vrhovnik

Štiri mesece po ustanovitvi Elana, v januarju 1946 si postal član takratne zadruge, ki se je razvila v današnjo moderno tovarno športnega orodja Elan, v eno največjih na svetu te vrste.

Tvoja matična številka je bila 19, torej prav od začetka pa do konca leta 1965 si bil marljiv, vesten in zgleden delavec, kolar, vseskozi zaposlen na razrezu lesa. Takrat si se tudi upokojil.

Tako si bil dragi Francelj eden izmed pionirjev pri graditvi Elana, eden tistih temeljnih kamnov, na katerih še zdaj stoji tovarna in daje dober kos kruha 1200 zaposlenim in njihovim svojcem. Vedeli ste takrat, da ustvarjate nekaj novega, nekaj dobrega, kar je tudi postalo in bo v našem kraju še bodočim rodovom vir dela, zaslužka in s tem vir življenja.

Dvajset let trdega dela si vložil v razcvet podjetja, v takratnih slabih delovnih pogojih, vendar si bil vedno dobre volje, zadovoljen in skromen. Tak si nam ostal tudi v spominu in nikdar te ne bomo pozabili.

Dragi Francelj, iskrena hvala za tvoj nesebični delež Elanu in s tem nam vsem zaposlenim.

Počivaj v miru, v domači begunjski zemlji, s svojci pa iskreno sočustvujemo.

Delavci Elana

Novica

— Elanov nov zaščitni znak (zgoraj dvojni E, spodaj napis ELAN) je registriran za željene izdelke že v 20 državah, v 5 pa še ne. Kdaj pa se bo to zgodilo, je odvisno od ustreznih uradov in zakonodaje v teh deželah.

ZAHVALE

Ob težki izgubi dragega očeta

FELIKSA TRIPLATA

se vsem zahvaljujemo za izrečena sožalja, posebno sodelavcem iz Priprave, Polizdelka in Skladišča surovin za denarno pomoč in cvetje.

Žalujoči sin Feliks in hčerki Tončka in Pavla

Ob boleči izgubi dragega očeta

TASEV RISTA

se vsem lepo zahvaljujem za izrečena sožalja, sodelavcem polizdelka pa še za denar namesto venca na grob.

Žalujoča hčerka Riska Pribak z družino

Ob izgubi drage mame

MARIJE GOLMAJER

se zahvaljujem vsem za izrečena sožalja in cvetje sodelavcem skladišča telovadnega orodja.

Žalujoči sin Janez

Ob težki izgubi dragega brata

ALOJZA POTOČNIKA in sina **BOŠTJANA** ter nečaka **GREGA**

se vsem zahvaljujemo za izrečena sožalja, obisk in spremstvo na zadnji poti ter denarno pomoč sodelavcem vzdrževanja in plastike.

Žalujoča Peter in Pavel Potočnik ter vsi domači

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

FRANCA VRHOVNIKA

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja in podarjena venca IGD in OOS in sodelavcem polizdelka za denarno pomoč namesto venca na grob.

Žalujoči žena Ivanka in hčerki Milena in Marija z družinama

Ob težki in boleči izgubi drage mame

METKE HLADNIK

se vsem zahvaljujem za izrečena sožalja in vsestransko pomoč sodelavcem.

Žalujoči sin Marjan

Elanovi telefonistki

Volčanšek Vida, dolgoletna telefonistka, je odšla v pokoj

Jerman Milena, nova telefonistka je prišla iz končne delavnice TOZD Smuči

Občinsko sindikalno prvenstvo v smučarskih tekih

Tekmovanje, ki so ga na Golfu pri Lescah izvedli člani TVD Partizan Gorje, se ne more pohvaliti z kdove kako množično udeležbo, saj je v vseh starostnih kategorijah v ženski konkurenci teklo 34 prijavljenih, v moški konkurenci pa 145 prijavljenih, skupaj torej 179 tekmovalk in tekmovalcev iz 28 osnovnih organizacij ali konferenc sindikata. Elanove barve sta branili dve ženski in 24 moških, njihovi končni skupni rezultat pa jih je uvrstil na ekipno tretje mesto za zmagovalno vrsto leške Verige in drugouvrščenim LIPom z Bleda.

UREDNIŠKI ODBOR: Knafelj Slavko (odgovorni urednik), Mulej Stanko, Jeglič Tone, Mertelj Marjan, Vidic Zdravko, Urbanc Janez, Rupar Marija, Rauh Bojan, Vrčon Iztok.

Naša Smučina šteje med proizvode 7. tč. 1. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije št. 421 — 7 — 72); naklada: 1700 izvodov.

REZULTATI — ženske — do 27 let (9 tekmovalk): 1. Ristič J. (LIP) 18:23,1, Elan brez predstavnice; do 35 let (11): 1. Janša (Veriga) 19:08,7, 3. Pfajfar (Elan) 19:49,3; nad 35 let (9): 1. Ristič A. (LIP) 17:17,7, 9. Vavpotič Olga (Elan) 23:19,6;

moški — do 27 let (32): 1. Podlogar (Elmont) 20:07,3, 5. Božič 24:46,6, 9. Medle 25:52,5, 11. Jurgele 26:17,1, 15. Potočnik B. 28:06,5, 21. Mikič 33:131, 22. Lambergar (vsi Elan) 34:10,1; do 35 let (47): 1. Rakuš (LIP) 24:24,8, 16. Andrejčič 28:33,2, 19. Potočnik Z. 28:55,0, 29. Gerčar 31:08,6, 31. Cilenšek 31:33,2, 42. Vidic 37:01,9, 45. Langus (vsi Elan) 38:08,9; do 45 let (38): 1. Melj (LIP) 21:19,9, 23. Globevnik 30:29,2, 27. Bratuša 31:25,6, 29. Pretnar 31:58,8, 34. Vrečko 33:49,7, 35. Jakopič P. 34:13,1, 37. Lapuh (vsi Elan) 40:28,1; nad 45 let (28): 1. Rozman (GP Bohinj) 22:25,4, 5. Jerala 25:02,0, 6. Hrovat 25:16,0, 9. Kobilica 27:12,6, 14. Iskra 30:32,5, 21. Pogačar 35:11,1, 23. Zajc (vsi Elan) 35:43,7. Ekipno — ženske: 1. LIP Bled, 6. Elan; moški: 1. Veriga Lesce, 3. Elan; skupno: 1. Veriga Lesce 119, 2. LIP Bled 93, 3. Elan Begunje 57, 4. Iskra Otoče 43 točk itd.

B. R.

Ne tvegaj! Zato se pri vožnji pripni z varnostnim pasom!

S 1. januarjem 1985 je stopil v veljavo v Jugoslaviji drugi del zakona o obvezni uporabi varnostnih pasov med vožnjo. Zakon so sprejeli in velja že od leta 1980 (Uradni list SFRJ št. 63/80), vendar je bil v obdobju privajanja do 1. januarja 1985, po tem datumu veljajo tudi denarne kazni, ki so napisane v 213. členu Zveznega zakona o temeljnih varnostnih cestnega prometa (Uradni list SFRJ 63/80) in se glasi:

— 213. člen — Z denarno kaznijo 100 dinarjev se kaznuje takoj na mestu za prekršek:

1) voznik in oseba, ki se med vožnjo v motornem vozilu ne privežeta z varnostnimi pasovi (35. člen),

2) voznik, ki vozi v osebnem avtomobilu otroka v nasprotju s 36. členom tega zakona.

— 35. in 36. člen pa pravi-ta:

— 35. člen — Voznik in oseba, ki se vozi v motornem vozilu, ki ima vgrajene varnostne pasove, morata biti privežena z njimi, dokler vozi vozilo v prometu na javni cesti.

— 36. člen — V osebnem avtomobilu se na prednjem sedežu poleg voznika ne sme prevažati otroka, ki je star manj kot 12 let, kot tudi ne osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola.

Tudi v drugih zahodnoevropskih državah je varnostni pas predpisan z zakonom.

Ker pa je ta predpis težko nadzorovati (predvsem na avtomobilskih cestah) je zavarovalnica pri plačevanju odškodnin pri avtomobilskih nezgodah dosledna in odškodnine ponesrečencem, ki niso bili pripeti z varnostnim pasom, ne izplačuje.

Varnostni pas le skupaj z vzglavnikom (naslonjalom za glavo) lahko nudi želeno varnost v primeru nezgode.

Slabost naše avtomobilske industrije osebnih vozil je v tem, da so varnostni pas sicer sprejeli kot obvezni del avtomobilске opreme, vzglavnik pa prodajajo še vedno pod dodatno opremo.

V deželah, kjer ima avtomobilska industrija dolgoletno tradicijo in si pridobiva izkušnje z laboratorijskimi poizkusi na novih modelih (beri: razbijajo nove avtomobile) pa je tovrstna varnostna oprema obvezni del opreme, sicer vozilo ne sme v prodajalno.

Zavedati se moramo, ko sedemo v avtomobil, da je v naših rokah tako naše kot sopotnikovo življenje.

Kljub vsem dokazom o prednostih uporabe varnostnega pasu še vedno najdemo ljudi, ki se ne pripenjajo, z izgovorom, češ da jih utesnjuje.

Vsem tem moramo povedati tole: V krsti je človek še veliko bolj na tesnem!

SREČNO IN VARNO VOŽNJO!

D. M.

